

Politiker mötte anhöriga

6.11.1996

I går kväll samlades personalen på Tallbackens sjukhem i Nordmaling tillsammans med patienternas anhöriga och kommunens politiker för att diskutera konsekvenserna att sex heltidstjänster dras bort. – Politikerna lyssnar varken på oss anställda eller de anhöriga, de förstår inte att de äldre inte får tillräcklig vård om de drar in fler tjänster, säger Carine Ahlfeldt, platsombud för Kommunal Västerbotten.

Samlingssalen på Tallbackens sjukhem i Nordmaling var fullsatt i går kväll när socialnämnden kallade till möte med sjukhemmets personal och patienternas anhöriga. Socialnämndens ordförande Eva Hänninen, tillsammans med de flesta av nämndens politiker fanns med. VK fick tyvärr inte stanna kvar när diskussionerna började.

Bakgrunden till träffen är det öppna brev som personalen på Tallbackens sjukhem sänt till anhöriga där de väddar om hjälp att mata gamla, då de inte själva hinner på grund av tidsbrist.

Mata på 8 minuter

Hela tre fjärdedelar av Tallbackens 68 boende måste matas. På avdelning 1 är det 14 av 21 patienter som matas. Till middagen är det fyra personer som ska hinna med matningen och se till att de blir mätta. Max åtta minuter per patient får det ta.

I fjol drogs sex tjänster in på Tallbackens sjukhem. I förslaget för nästa år ska ytterligare sex heltidstjänster bort. Personalen har tidigare lämnat in konsekvensbeskrivning på nedskärningarna till nämnen men

FOTO: KRISTINA SAHLÉN

Medierna stängdes ute när vårderna av de äldre vid Tallbackens sjukhem i Nordmaling debatterades av politiker, anhöriga och personal.

efter kvällens möte. Trots att vi har de anhöriga på vår sida, tycks inte politikerna fatta att

bort ytterligare vårdpersonal, säger Carine Ahlfeldt. Alice Johansson-Sjöberg,

vande kväll, där alla parter möttes och fick säga sin uppriktiga mening.

te klubbade i fullmäktige, och efter kvällens debatt stod det klart att inte alla politiker var

vilken stor effekt på vårderna det kan bli om ytterligare sex heltidstjänster plockas bort, säger

Tjuvar härjar bland förråd

NORDMALING: Flera inbrott i lägenhetsförråd har inträffat på Bryggargatan i Nordmaling i helgen. Matvaror och köksutrustning har stulits.

Det är det sjätte förrådsinbrottet på kort tid i Nordmaling. Även flera bilstöld har rapporterats till nordmalingspolisen.

5.11.1996

Min innerligt älskade
Mor och Svärmor

**Vendla
Nilsson**

* 13/10 1907 † 30/10 1996
har stilla insomnat i tron på sin
Frälsare och lämnat oss i stor
sorg och saknad, men i ljus och
vackert minne bevarad.

Nordmaling 1 november 1996

Annette och Gunnar
Övrig släkt och vänner

Kära lilla Mamma, nu är Din
strövan slut

All smärta den är borta och Du
får vila ut

För allt vi vill Dig tacka för

kärlek rik och stor
För omsorg och all möda tack
kära lilla Mor

Begravningsguds tjänsten äger
rum i Pingskyrkan, Nordma-
ling torsdag 12 november kl
14.00. Därefter inbjudes till
minnesstund i samlingssalen.
O s a till Erxons bbl. tel 0930-
102 28 senast 8 november.
Tänk på Pingskyrkans mission
pg 437 37 58-4.

FOTO: KRISTINA SAHLÉN

Stormötet på Tallbacken var mycket välbesökt – dock fick inte massmedia var med när ansvariga politiker, anställda och patienternas anhöriga debatterade konsekvenserna av personalbeskrivningarna.

Stormöte på Tallbacken

Samlingssalen på Tallbackens sjukhem i Nordmaling var fullsatt i går kväll när socialnämnden kallade till möte med sjukhemmets personal och patienternas anhöriga.

Bakgrunden till träffen är det öppna brev som personalen sänt till anhöriga där de vädjar om

hjälp att mata gamla, då de inte själv hinner på grund av tidsbrist. I fjol drogs sex tjänster in på sjukhemmet. Nu ska ytterligare sex heltidstjänster bort.

– Trots att vi hade de anhöriga på vår sida, verkar det inte som om politikererna fattar att de

gamla får sämre vård om ytterligare personal tas bort, säger Carine Ahlfeldt, platsombud för Kommunal Västerbotten.

Media fick inte vara med under mötet.

DEL I SIDAN 6

5.11.1996

Sparkkravet står fast trots protester

7.11.1996
NORDMALING (VK)
Stormötet mellan anhöriga, personal och politiker på Tallbackens sjukhem i tisdags kväll blev stormigt. Trots högljudda protester vidhåller politikerna att personalnedskärningarna inom socialförvaltningen måste ske. Kommunkassan är tom.

På mötet deltog Bengt Gunnarsson, kd, Erik Åström, fp, socialnämndens ordförande Eva Hänninen, s, vice ordförande Ingrid Holmgren, c, Östen Gustafsson, m, vice ordförande i kommunstyrelsen, Assar Nilsson, s, ordförande i personal- och organisationsutskottet, samt socialchef Erling Lindgren. Kommunråd Ulla-Maj Andersson avböjde att komma på grund av semester och födelsedagsfirande. Socialnämndens planerade

personalnedskärningar på Tallbackens sjukhem var först tänkt att bli tre heltidstjänster men utökades oväntat till sex heltidstjänster för två veckor sedan.

Det beslutet resulterade i ett ramaskri från personalen. I ett öppet brev beskrev personalen sin i dag redan hårt ansatta arbetssituation och vilka konsekvenser nedskärningarna kan få för vårdtagarna.

Hänninen vägrar uttala sig

Enligt socialnämndens ordförandes förklaring till personalen ska antalet neddragna tjänster på Tallbacken ha ökat på grund av att de 16 boende på Strömsörs vårdhem måste flyttas ut till fyra gruppboende. Utlämningsen kommer att medföra att mer personal måste anställas.

VK har sökt socialnämndens ordförande Eva Hänninen för en kommentar men hon avböjer bestämt.

– Nej, jag gör inga uttalanden

angående situationen på Tallbacken förrän socialnämnden på länsstyrelsen är färdig med sin utredning av sjukhemmet, säger Hänninen.

"Börjar göra ont"

Östen Gustafsson, m, menar att socialnämnden inte kommer att klara sitt sparbeting på närmare 15 miljoner kronor fördelat på tre år utan att göra personalnedskärningar.

– Nu börjar det göra ont. Det går inte att hyvla i den kommunala ekonomin längre, tjänster måste bort. Alternativet är att lägga ned en skola eller dra in på väg- och vattenunderhåll vilket vi redan har gjort med två miljoner kronor inför 1997, säger han.

Socialnämndens detaljbudget inför 1997 är ännu inte klar. Kommunstyrelsen kunde endast fastställa nämndens rambudget som blir 96,1 miljoner kronor. I dag, torsdag, börjar MBL-förhandlingarna om de

FOTO: KRISTINA SAHLÉN

Anhörigmötet på Tallbacken i tisdags kväll blev stormigt och protester uttalades. Men nordmalingspolitikerna är inte beredda att ompröva personalminskningen.

23,5 tjänsterna som ska bort inom förvaltningen.

– Det värsta som kan hända är att MBL-förhandlingen går till central förhandling. Det innebär att vi inte kommer kunna ta socialnämndens budget i fullmaktige den 18 november heller, säger Östen Gustafsson, m. Då blir det till att kalla till extra

fullmaktige vilket innebär extra kostnader på närmare 30 000-35 000 kronor.

– Om fack och arbetsgivare är överens om att fel har begåtts i socialnämndens personalnedskärningar kan det bli omförhandlingar på torsdag. Men jag tvivlar att det blir några större förändringar. Det som har varit

positivt med utspilet av Tallbackens personal är att regeringen har vaknat för kommunernas ansträngda ekonomi, fortsätter Gustafsson.

Moderaterna kommer inte att begära en omförhandling av socialnämndens budget i fullmaktige.

INGELA HJULFORS BERG

Trollbunden publik

BRÄTTBACKA. Ett stort antal personer, unga och äldre, hade samlats på söndagskvällen i Brätsbeckagården för att uppleva Thomas Anderssons enmansföreställning Flickorna från Fagerflytt. Och visst blev det en verklig upplevelse för alla som sökt sig ut denna höst till Brätsbeckagården. Kvällen förhöjdes av att Thomas Andersson berättade om de två unga systarna från om de inte blev beräknade i regalen under "störvågarna". Detta varvar han på ett mäs-terligt sätt med musik framför på fol. Han blandade nudit och 1900-tal på ett sätt som verkligen trollband publiken. Många ur publiken tog fel säkra för det osäkra och såg till att de hade ett "trollkors" som skyddar mot berövning, runt halsen, när de vände hemåt i hoshatten.

8.11.1996

Hösfest med försäljning

GRÄSNÄR. Gräsnär ERS har hållit hösfest med försäljning. Med Ingegerd Schwarts, Liselott Bevertov och Marjann Larsson som ledare framförde ett antal fina slöjor. Harald Forsman medverkade med andakt och som auktionist vid försäljning av skänkta gåvor och alster som förtärligast av ungdomarna. Missionsgåvan från auktion och lotteri steg till närmare 3 000 kronor. 8.11.1996

Konfirmander fick biblar

HÖRNSÖ. På Alla helgons dag hölls en sängsöskäns i Hörnsjö missionskyrka. Elise Hörnsjö Fogel läste inledningsord samt var motledare. Före distriktsföreståndaren Leenart Larsson. Skellefteå predikade över dagens text om saligprisningarna Hans fru Ingrid Larsson sjöng några solosånger till eget pianoackompanjement. Hon ackompanjerade även Al-liansångarna som sjöng under ledning av Cecilia Bergström. Elron Fogel delade ut biblar till de konfirmander som ska läsa under året. Deras lärare är Ingrid Holmquist, Vännäs.

Höjd årsavgift för lottakåren

NORDMALING: Ordförande Harriet Bergström öppnade mötet och hälsade välkommen. Sedvanliga mötesförhandlingar hölls. Styrelsen omvaldes med ordförande Harriet Bergström, vice ordförande Kristina Björklund, kassör Ingrid Wallander och sekreterare Karin Berglund. Enda nyval blev informationslotten Maria Bahlenberg. Styrelsen beslutade att höja årsavgiften till 100 kronor per år. Efter mötet bjöds på Janssons fresa/else.

8.11.1996

Sång och filmvisning

RUNDVIK: Rundviks PRO har hållit månadsmöte i Rundviksgården. Utöver de vanliga mötesrapporterna och skrivelserna underhöll sång- och musikgruppen. Åke Erixon visade filmen från hemliga resan som gick till Skellefteå i somras.

Ordförande David Areblad tackade alla för denna gång med extra tack till serveringsflickorna och alla medverkande.

Märgstark predikan

GRÄSMYR: I söndags hölls höstmötet i Gräsmyr SMF. Dalsfeltarna kom på besök. De var inspirerande att lyssna till deras musik och sångsolisten Astrid Nyberg var en stor tillgång.

En märgstark och fulltonig predikan hölls av Rudolf Bergström från Vännäs. Insamlingen för flyktingarna i Afrika blev 3 000 kronor via Diakonia.

Skrämselbrev retar föräldrar

NORDMALING (VK)

Barnen vid skolorna i Nordmaling varnas för tryckta tatueringar som är fyllda med narkotika. Nu upprörs föräldrarna över att personalen vid skolorna genom ett brev sprider en så osaklig information. Enligt de uppgifter som en av föräldrarna, Anna-Carin Öhrling-Persson, fått ska brevet vara sanktionerat av kommunens barn- och utbildningsförvaltning.

Anna-Carin Öhrling-Perssons familj bor i Håknäs utanför Nordmaling och sonen Kalle går i byskolan Pärlogglan. För en tid sedan kom Kalle, 8 år, hem från skolan med ett brev där det bland annat stod att dessa "tatueringar" är fyllda med LSD eller giftet stryknin. Drogerna skulle också kunna spridas genom huden.

Som VK tidigare har berättat så distribuerar även skolor i andra kommuner i länet varningsbrevet till elever och föräldrar.

Från Malmö

Brevet har sitt ursprung i Malmö där en förälder, för flera år sedan, hämtat uppgifter från olika europeiska och amerikanska tidskrifter. Det har därefter skickats, som ett slags kedjebrev, från kommun till kommun.

Kan man sprida sådana här uppgifter på det här sättet så kan man sprida vad som helst, säger Anna-Carin.

Barn- och utbildningschefen i Nordmaling, Nils Sjödin, är inte säker på om han har sett brevet.

Jag kan inte garantera att jag inte har sett brevet. Det är mycket möjligt att jag har gjort det. Det låter till och med troligt att jag har det.

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

Anna-Carin Öhrling-Persson i Håknäs är kritisk till att Nordmalings barn- och utbildningsförvaltning sanktionerar ett skrämselbrev till barn, som Björn Berggren och sonen Kalle Persson, om att droger sprids genom tryckta tatueringar.

På frågan vad han tycker om att skolpersonalen förmedlar information av den här karaktären säger Sjödin:

Det beror på vad det är för något. Det dyker ju upp en hel del brev här. En gång var det en religiös organisation som tyckte att vi skulle varna för vissa TV-program.

Inte troligt

Men verkar inte uppgifterna kedjebrevet ovederhäftiga och osakliga?

Jag kan inte svara på om det är medicinskt möjligt att bli drogad på det sätt som beskrivs i brevet. Det kan vara helt och hållet beroende på hur lappen

är sammansatt. Men det låter inte troligt.

Anna-Carin Öhrling-Persson är mycket kritisk till spridningen av kedjebrevet med den här formen av "antidrog-information".

Det enda som händer när barnen får informationen är att de blir hysteriskt rädda för låsas-tatueringar.

Anna-Carin är också orolig över att barnen, när de blir äldre, får svårare att ta till sig en mer saklig information om riskerna med narkotika. Att den inte blir trovärdig efter att de har fått en sådan här information av skolan.

MONICA ENGSTRÖM

Skattetips för arv

Konsultråd till jord- och skogsägare

NORDMALING (VK)

Hur man kan överlåta sitt jord- eller skogsbruk till barnen utan att betala ett öre i skatt fick ett 30-tal personer lära sig på tisdagskvällen i Nordmaling. Det var LRF Konsults skogsbyrå som ordnade en temakväll om skattefrågor och generationsskifte.

Temakvällen var den första i en serie som ska arrangeras över hela länet. Jan Viklund, LRF Konsult, tog upp olika frågor som man måste tänka på vid ett generationsskifte av en jordbruks- eller skogsfastighet.

Han gav också tips på hur skatten kan reduceras vid en sådan affär.

Om man väljer att överföra fastigheten som gåva i år beräknas taxeringsvärdet på 1995 års värde. Om man dessutom lämnar ett vederlag som är högre än taxeringsvärdet räknas det skattemässigt som ett köp. Men när inkomstskatten ska beräknas jämförs vederlaget med årets taxeringsvärde vilket kommer att höjas. Då betraktas mellanskillnaden som en gåva och transaktionen kan inte reavinstbeskattas.

Man kan också komma undan

stämpelskatten genom att vederlaget understiger 85 procent av årets taxeringsvärde.

– Det finns en del frågor som man måste ta upp igenom innan överlåtelsen, säger Jan Viklund. Bland annat vem som ska äga fastigheten, hur eventuella syskon ska kompenseras och hur affären ska finansieras.

Tidpunkt viktig

Ett annat viktigt ställningstagande som man måste ta är när överlåtelsen ska ske.

Genom att göra en s.k. "konservering" av en försäljning som är planerad efter år 2000 kan fastighetsägaren tjäna många tusenlappar. Detta på grund av att det fram till dess finns en övergångsregel som innebär att man kan indexreglera anskaffningskostnaden för fastigheten. "Konserveringen" går ut på att fastigheten redan nu säljs till någon närstående - exempelvis maka eller make.

Kluvna inkomster

Vid mötet behandlades även hur man kan utnyttja räntefördelningssystemet vilket går ut på att inkomsterna klyvs upp. Genom detta kan skogsägare fördela inkomsterna så att skatten på det kapital man tjänat på en avverkning inte blir allt för hög. Detta är en möjlighet som allt fler skogsägare utnyttjar.

Även marknadsläget när det gäller timmer- och stolppriser togs upp vid mötet. Just nu är efterfrågan stor, i synnerhet på stolpar.

MONICA ENGSTRÖM

Kursdag för 16.11.1996 Luleå stift

NORDMALING: Ett sjuttioal intresserade deltagare fick nya stiftsordförande Karin Persson, Skellefteå, hälsa välkomna för en tid sedan när representanter från Nordmaling i söder och Överkalix i norr samlades.

Dagens ämne var Fungerande lekmannaskap. Mässan hölls i landskyrkan med beredelseord av komminister Carina Wikman.

Efter denna samling och morgonfika kom dagens föredragshållare, Helge Bernhardsson, Falun, vid tre olika tillfällen under dagen att berätta om det seminarium som behandlat ämnet lekmannaskap i kyrkan och hur det förhoppningsvis ska fungera i framtiden. Bernhardsson är förste vice ordförande på riksplånet och han, liksom Karin Persson, är nyvald detta år.

En "hemlig gäst" dök upp, det var biskop Rune Backlund. Han betonade hur viktigt lekmannaförbundet är för Svenska kyrkan.

Luleå stift har för närvarande 14 kärer i dessa sammanhang som består av en del präster men i huvudsak av "fotfolk". De kan bland annat leda så kallade söndagsböner, textläsning i gudstjänsten, vara gudstjänstvärdar och ordna församlingsaftnar.

Avslutningsord hölls allra sist av prosten Sigvard Spinell, Öjebyn.

Missionsafton i Aspeå 16.11.1996

NORDMALING: För en tid sedan inbjöd Aspeå hembygdsförening traditionellt till missionsafton i sin byagård. Varje hösttermin går behållningen av serveringen till EFS ungdomsarbete och på våren till baptisternas.

Denna kväll medverkade fruarna Lena och Britt-Inger Vi-berg, Grundsunda, med sång och musik, Makrana Johagen, Nordmaling, med bibelord och predikan omväxlande med sånger anpassade till dagens tema: förlåtelse utan gräns. Kollekt till EFS i Lögdeå blev 1 100 kronor.

Kårmöte i Mullsjö 16.11.1996

NORDMALING: Nordmalings församlingsskär förlade denna månad sitt möte till Mullsjö EFS på inbjudan av Hillevi Noren och Annie Granström. Inledningsvis talade och sjöng Annie om psalmer som betytt mycket i hennes ungdom.

Ordförande Hans Johagen, liksom komminister Roland Ahlstrand, Hillevi Noren och Eva Åberg, medverkade också i sammankomsten. Hillevi läste en berättelse av journalisten Cordelia Edvardsen om hennes upplevelser i Jerusalem.

Levar EFS på fest 16.11.1996

NORDMALING: Märta Norberg firade sin 70-årsdag för en tid sedan genom att till Levar EFS bjuda medlemmar på kaffebröd och andra delikatesser. Dessutom skänktes en gåva till missionen.

EFS-kören bjöd på sång och musik. Hilmar Dalsfelt och Barbro Jakobsson förhöjde stämningen, och lotteri, med av jublaren skänkta vinster, bidrog till en stor missionsgåva.

Predikant och diktläsare under mötet var Märta sväger Erik Norberg, Nordmaling.

Träning på tunga fordon 16.11.1996

LÄNET: Helgen 5-6 oktober hölls det en transportledningsövning i Västerbotten. Sveriges Kvinnliga Bilkår och Försvarets Automobilklubb (FAK) fick i två dagar träna att köra tunga fordon. Buss, lastbil och lastbil med släp rattades runt på olika slingor.

Samarbetet mellan SKBR (Sveriges Kvinnliga Bilkärers Riksförbund) och FAK var positivt och stämningen var god bland deltagarna.

Torsdagsträff om Israel 16.11.1996

NORDMALING: För en tid sedan var Sune Banger och Tor- kel Selin, välkända musiker och trubadurer gäster vid veckans torsdagsträff och Sara Larsson, Öre som berättade om Israel och en videofilm från "det heliga landet". Det var mycket uppskattat.

Syfsöreningen med lottorna som inbjudare, hade en träff med föreståndaren för Sjömanshemmet i Holmsund och prosten Sigvard Spinell medverkade. Kollekt till sjömanshemmet blev 1 100 kronor. Dessutom lämnades en del gåvor i form av julklappar till Marianne Lexberg, som delar ut dem till båtar som kommer att vara ute till havs under juldagarna.

USA-bilder i Norrfors 16.11.1996

NORRFORS: Norrforsborna har haft chansen att se bilder från Minnesotas svenskbygder. Ett 30-tal bybor kom till församlingsgården för att ta del av ett USA-program som Håkan Karlsson, Sävar, presenterade. Han förklarade att i år firas emigrationen 150 årsjubileum. Till Minnesota kom närmare 300 000 svenskar och det var den staten som fick ta emot de flesta svenska utvandrarna.

På programmet stod även naturbilder från Wyomings kända nationalparker, Grand Teton och Yellowstone.

Arrangörer till bildafonen var SKS i Umeå och Nordmalings församling. Inbjudare var Astrid och Uno Sjöström och Gunnar Ågerstrand medverkade med en betraktelse.

Kommun riskerar åtal för miljöbrott

NORDMALING (VK)

14.11.1996
Trots att man har gjort en del justeringar har Nordmalings kommun fortfarande inte kommit till rätta med det miljöbrott som man blev polisanmäld för i somras. Kommunen är misstänkt för att ha överskridit utsläppen från reningsverket. Nu håller polisen på att utreda om det finns någon grund för att väcka åtal.

I juli lämnade Gunnar Önevall vid länsstyrelsens miljöskyddsfunktion över ärendet till åklagaren. Efter att avloppsreningsverket byggdes om 1993 satte länsstyrelsen nya gränsvärden för utsläppen av organiska ämnen som behöver syre, så kallade BOD, samt för totalfosfor.

Om utsläppen av BOD blir för stora kan det leda till syrebrist i vattnet. Fosforutsläppen fungerar som en slags gödning och leder till en ökad växtlighet i de vattendrag som drabbas.

16 månader

De nya värdena gällde från januari 1995 och kommunen hade sammanlagt 16 månader på sig att klara av utsläppskraven. Detta är, enligt länsstyrelsen, ovanligt lång tid. I naturvårdsverkets allmänna råd är den rekommenderade tiden, från det att reningsverket är klart till dess att det är "intrimmat", sex månader.

Men i den miljörapport som reningsverket lämnade förra året visade det sig att man inte klarat av de nya gränsvärdena. Dessa överskreds med 40 procent för BOD och 20 procent för totalfosfor. I år hoppas dock kommunen att de kommer att klara av gränsvärdena för fosforutsläppen. Men när det gäller BOD-utsläppen är det mer oklart hur resultatet kommer att bli.

För lång tid

- Vi har i år gjort vissa driftsjusteringar och fått bättre värden, säger kommunens VA-ingenjör Stig Hägglund. Men vi är ännu inte klara.

Just nu är avloppsreningsverket i provdrift och samtidigt görs ett prestandaprov innan entreprenörens arbete godkänns.

- Jag tycker inte att kommunen har gjort tillräckligt för att klara utsläppsvillkoren för

BOD, säger Gunnar Önevall. Det har gått alldeles för lång tid sedan reningsverket togs i drift utan att man klarar utsläppskraven.

- Det kan vara lätt att säga, svarar Hägglund. Men vi måste följa avtalet med entreprenören och de spelregler som det innebär.

Polisen i Nordmaling har begärt ett yttrande från länsstyrelsen i den här frågan - som är mycket ovanlig. Det är inte varje dag som en kommun riskerar att bli åtalad.

Vad problemen med utsläp-

pen beror på kan inte Stig Hägglund svara på.

- BOD-utsläppen har varit bra långa tider. Sedan rusade de, vid två tillfällen, i höjden för att sedan bli normala igen.

Hägglund har nu börjat misstänka att det kan röra sig om utsläpp på ledningsnätet.

- Därför måste vi börja syna avloppsnätet, säger han.

Polisen håller just nu på att utreda ärendet. När ett beslut om åtal kan bli aktuellt är dock ännu oklart.

MONICA ENGSTRÖM

Byggtema stämt av kund

NORDMALING: Byggtema Fönstersystem AB har stämts på närmare 800 000 kronor av en av sina licenskunder, Glasarna i Skurup AB.

Anledningen är att Glasarna hävdar det licensavtal som funnits mellan företagen. Avtalet har gett Glasarna rätt att använda sig av den metod, de maskiner och det varumärke för renovering av fönster som Byggtema utarbetat.

Byggtema motsätter sig stämningen och hävdar i stället att det är Glasarna som brutit det ingående avtalet och inte uppfyllt sina åtaganden. Byggtema har därför sagt upp avtalet i fråga.

13.11.1996

Kommunchef söker nytt jobb efter 16 år

NORDMALING (VK)

14.11.1996
Nu söker Nordmalings kommunchef, Gösta Jonsson, nytt jobb. Efter att haft sin tjänst som chef för kommunen i 16 år har han sökt ett likartat arbete i Smedjebacken. - Men jag har inte bestämt mig för att lämna Nordmaling, poängterar han.

Den tjänst som Gösta Jonsson har sökt är som kombinerad kommunal- och ekonomichef i Smedjebacken. Ansökningstiden för tjänsten gick ut i mån-

dags så vilka chanser han har att få jobbet vet ännu inte Gösta Jonsson.

- Nej, och jag har inte alls tagit ställning till om jag ska ta arbetet om jag blir erbjuden det.

Vill pröva något nytt

Den senaste tiden har många av de beslut som politikerna i Nordmaling fattat ifrågasatts. Men att det skulle vara så att han vill bort från den ibland turbulent kommunen Nordmaling förnekar Gösta Jonsson. Det handlar hellre om att prova på något nytt efter att ha arbetat i Nordmaling sedan 1980.

- Jag har blivit uppmanad att söka tjänsten av en kompis som

arbetar i Smedjebacken. Det är också en slags test att se hur arbetsmarknaden ser ut för mig. Jag har också tidigare arbetat i Bergslagen.

Men även om det kan storma i Nordmalings kommunalpolitik så är det kanske att bege sig ur askan i elden att ta jobb som kommunchef i Smedjebacken. Kommunalsrådet där fick nämligen nyligen avgå efter en del skandalaffärer.

Om det blir något nytt jobb för Gösta Jonsson är alltså fortfarande oklart.

- Jag får under resans gång bedöma hur jag ska göra, säger han.

MONICA ENGSTRÖM

Man skadad efter takfall

NORDMALING: En 62-årig man fick föras till universitetssjukhuset i Umeå på tisdagseftermiddagen efter att han fallit från ett tak.

Mannen höll på att hjälpa sin svärson att bygga en villa i Kräken utanför Håknäs. Det var när 62-åringen skulle gå upp på en altan för att hämta ner en sågbock som han föll från taket. Fallet beräknades av polisen till mellan tre och fyra meter högt.

Ambulans larmades, men mannen var vid medvetande när han fördes till sjukhuset. Där konstaterades att 62-åringen endast fått lindriga skador. Han fick dock stanna kvar på sjukhuset för observation.

13.11.1996

Hon tog arbetet hem

Gåtan med hemliga bankhandlingar i sopcontainern i Nordmaling löst

Den kvinnliga banktjänstemannen hade tagit med sig arbete hem. Men de hemliga bankhandlingarna lades i källaren, bredvid gamla tidningar som skulle slängas. Av misstag bars även bankpapperen ut till sopcontainern.

Mot instruktionerna

Ärlighet varar längst, det är bara att säga som det är, konstaterar han.

Den kvinnliga banktjänstemannen handlade helt emot våra instruktioner för hur bankhandlingar ska hanteras. Hon gjorde det i all välmening för att hinna med sitt jobb. Men det är förbjudet att ta med sig handlingar hem.

Så kom det sig att hundratals hemliga bankhandlingar från Föreningsbanken i Nordmaling i förra veckan kom att hamna i

Ulf Ejelöv säger att det är skönt att ha hittat orsaken till att mängder med hemliga bankpapper kunde hittas i en sopcontainer, en händelse som VK skrev om i fredagens tidning.

Vi har hela händelseförloppet klart för oss nu och vet att vi inte har några felaktiga rutiner på banken, säger han.

Fall för finansinspektionen

Det var Martin Klockare, Nordmaling, som i förra veckan hittade bankhandlingarna när han skulle slänga returpapper. Han har anmält händelsen till fi-

nansinspektionen som nu ska göra en utredning.

Risk för skadestånd

Banken kan bli skadeståndsskyldig till kunder som drabbats, säger jurist Hans Sjödin vid finansinspektionen.

Bankerna ska följa banksekretessen, en lag som dock inte är straffsanktionerad. Det innebär att banken inte begår något brottsligt om man gör något som bryter mot sekretessreglerna.

Men för banken är det trots allt mycket viktigt att följa la-

gen. I den står bland annat att den enskildes förhållande till banken inte får röjas, något som skett när sådana här handlingar hamnar i en sopcontainer.

Inte slängas offentligt

Hans Sjödin har redan sett några av de handlingar som Martin Klockare hittade i sopcontainern i Nordmaling och han konstaterar att detta är handlingar som inte ska slängas på offentlig plats. För i handlingarna står namn på bankkunder, deras konton och saldouppte-

Här fanns även pantbrev och en sammanställning på bankkunder som övertrasserat sina konton.

Som kund i en bank har man rätt till skydd av de uppgifter som banken har om kunden. Ingen annan än banken får handha uppgifterna och när handlingarna är gamla ska de brännas eller strimlas sönder, säger Hans Sjödin.

De handlingar som Martin Klockare hittade återlämnades i fredags till Föreningsbanken i Nordmaling.

CATHARINA LUNDBERG

Bra skogsår i Nordmaling

NORDMALING: - Sikta in er på den grova skogen inför säsongen 1996-97. Det rådet fick medlemmarna i Skogsägarna Västerbotten-Örnsköldsvik av skogsinspektör Sture Bäckman vid kretsmötet i Nordmaling.

- Det är bra timmer- och stolppriser just nu, angav han som motiv.

Virkesfångsten inom skogsbruksområdet Nordmaling slog förra säsongen rekord, 92 000 kubikmeter, trots avsättningssvårigheter på både massa och timmer.

Vi mötet tilldelades Rolf Jonzon, Aspeå, silvernål för förtjänstfullt arbete och styrelsen utökades med en kvinnlig ledamot, Kerstin Nordell, Brattsbacka.

Bert Hägglund, Sunnansjö, efterlyste styrelsens strategi för högre vinster samt bättre metoder för mätning av massaleveranser som han anser felaktigt generellt ger vrakavdrag trots att de är felfria.

Rolf Holmgren, Bredvik, efterlyste en satsning på bio-bränslen samt bredare produktsortiment.

7/11 1996

Nordmalings politiker inbjuds till diskussion

KOMMUNER OCH landsting har drabbats av en räkka pålagor som i sin förlängning bidragit till en mycket svår situation för såväl barnomsorg/skola, äldre- och handikappomsorg som vård.

Den kvalitet som på många håll byggts upp inom dessa områden, håller sakteligen på att urholkas och i vissa fall raseras.

Vi från folkpartiet anser att vi snart nått vägs ände. Vi känner att vi nu behöver sätta oss ner och ta en förutsättningslös tvärpolitisk diskussion om Nordmalings framtid.

Vi inbjuder härmed ett par representanter från varje parti till en kväll då vi i samförståndets anda pratar oss samman, inte bara om kommunens verksamheter utan minst lika mycket om hur vi kan marknadsföra oss mot omvärlden.

Väl mött!

Folkpartiet liberalerna, Nordmaling

Ekonomi måste gå ihop även för oss i Nordmaling!

ULLA ERSHOLT centerkvinna har både i insändare och i intervju anklagat socialdemokratiska företrädare i Nordmaling för bland annat turbulensen på Tallbacken.

Jag kan konstatera att förslaget om personalneddragningarna på 23,5 tjänster faktiskt föreslogs av Ingrid Holmgren, centerpartist, vid sammanträde 1996-09-24, se socialnämndens protokoll.

Kommunen har under 1996/96 byggt om Tallbacken för 20 miljoner kronor. Detta har skett utifrån att både personal och vårdtagare skulle få en bättre miljö. Personalen har varit representerad i olika arbetsgrupper vid ombyggnationen. Ombyggnaden samt investering i moderna hjälpmedel skulle möjliggöra en personalminskning, vilket redovisades i beslutsunderlaget. Ulla Ersholt deltog i kommunfullmäktigebeslutet.

Socialdemokraternas uppfattning är att kommunen måste få både inkomster och utgifter för driften att gå ihop. Vi vill inte medverka till att budgetun-

derskotten i kommunen blir av den storlek (17,5 miljoner kronor) som ni centerpartister lämnade efter er 1994.

När det gäller ädelreformen och penninghanteringen när Nordmalings kommun tog över ansvaret för bland annat Tallbacken måste Ulla Ersholt vara väl insatt i överenskommelsen med landstinget eftersom socialnämndens ordförande under denna tidperiod hette Ulla Ersholt och kommunstyrelsens ordförande var Sture Lindgren.

När det gäller borgensåtagandena kan jag konstatera att Ulla Ersholt, som är ledamot av kommunrevisionen och kommunfullmäktige, har varit med och beslutat om bokslut 1995 där slutredovisningen av Draken och Lekab-husen kostade kommunen 4,7 miljoner kronor. Självklart påverkas kommunens ekonomi av dylika affärer, det måste även centerkvinnor- na inse.

Bertil Johansson socialdemokrat, ledamot av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

8/11 1996

Festivalen i Nordmaling gick back

NORDMALING (VK)
Nordmalings festivalen blev en ekonomisk och publikmässig flopp. Festivalen gick back med 7 000 kronor trots ett kommunalt projektslag på 150 000 kronor. Men projektansvarig Ann-Christin Perman som har utvärderat festivalen tycker inte den var misslyckad.

Det var det i våras nybildade ungdomsrådet som väckte tanken på en festival för alla kommunens ungdomar. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och utbildningsnämnden nappade på idén med en Nordmalings festival sista helgen i augusti.

Kommunen sköt till 150 000 kronor i projektmedel varav 50 000 kronor avsattes till en speciell kommunidag med näringslivsinriktning.

Arrangörer var ungdomsrådet och kommunen projektanställde Ann-Christin Perman. Ett tivoli, ungdomsdisco och sångartisten Ardis engagerades

Det var ingen stor efterfrågan på kommunens nya logo med Tallbergsbron och slogan "Hoppet finns alltid" under Nordmalings festivalen i augusti. Kommunstyrelsens tjänst på pins och annat blev bara 248 kronor av totalt satsade 150 000 kronor.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

för fredagskvällen i Norrskenshallen. Men publiken svek och de förväntade entréintäkterna uteblev.

Ungdomarna föredrog att förlusta sig gratis i skogen utanför. Inte heller lördagskvällens rockafon drog någon större publik. Totalt kom 200 personer för att se Ardis, många var medföljande föräldrar som inte be-

Landshövdingens invigning av badpoolen på Rödviksscampingen blev också en mycket biöt historia. Varken kaffe eller en kock med bröd syntes till så långt ögat nådde. Det var kanske inte så konstigt att publiken svek.

Festivalen hade inget vinstkrav från kommunen. Tanken var att det mesta skulle vara bil-

Fel helg

Ann-Christin Perman har på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden gjort en utvärdering av festivalen där ungdomsrådet, polisen, sociala och deltagande företag och föreningar har fått besvara ett frågeformulär.

De flesta tyckte att det var fel val av helg eftersom den krockade med evenemang i Umeå och Övik samt att den låg för sent på hösten. För dyr och fel val av artist.

Trots att företagarrintresset var lågt gillade de flesta idén med festivalen och skulle gärna delta på nytt.

Det påpekades även att kafeteria på Norrskenshallen måste vara öppen.

I det stora hela tycker jag att vi lyckades genomföra det

mesta som vi hade tänkt oss, säger Ann-Christin Perman. Betsöksantalet var dock alldeles för dåligt och värdet var inte det bästa. Vi trodde att det fanns mera intresse för festivalen bland kommunborna. Dessutom var det ett lite väl stort projekt för ungdomsrådet att börja med.

Men jag känner inte att det var helt misslyckat. De här projektpengarna fanns bara för 1996. Hur det blir nästa år vet vi inte ännu men förhoppningen är att festivalen ska kunna bli ett återkommande evenemang.

INGELA HJULFORS BERG

Hemliga papper slängdes av misstag

Föreningsbanken i Nordmaling kan bli skyldigt att betala skadestånd till de kundens vars bankhandlingar hamnat i en papperscontainer i centrala Nordmaling. Det säger Hans Sjödin, jurist vid finansinspektionen som nu utreder hur det kom sig att mängder med hemliga bankpapper hamnade i en sopcontainer i centrala

Nordmaling. Svaret kom Föreningsbanken på redan i fredags. Handlingarna med kundnamn, kontonummer och saldobesked, pantbrev och uppgifter om övertrasseringar på konton hade tagits hem av en anställd vid banken och sedan av misstag slängts.

SIDAN 6

6/11 1996 50 år

50 år torsdag 7 november Ulla-Maj Andersson, Rundvik. Ulla-Maj Andersson är kommunalråd i Nordmaling sedan hösten 1994. Ett yrkesförflutet vid industrin i Rundvik, där hon var fackligt verksam, ledde senare till ett vidare politiskt

6/11 1996

50 år torsdag 7 november Len Sundbom, Hörnefors.

Nordmaling satsar på turism^{13/11 1996}

NORDMALING (VK)

Det finns en stark vilja att öka samarbetet mellan företagen i Nordmalingsbygden för att stärka besöksnäringen. Det visade det möte som föreningen Nordmalingsbygden mot 2000-talet höll på fredagskvällen. Deltagarna presenterade många spännande idéer.

Den sammanställning över kommunens viktiga besöksmål som tagits fram delades ut vid mötet.

Både föreningar, privatpersoner och näringsidkare kan vara medlemmar i föreningen. Men Nordmalings kommun har dock inte visat något intresse av att delta i samarbetet.

Bland de verksamheter som

redovisades vid mötet var att de förbättrade vägarna till Norrforsgården gjort både den och bygden däromkring mer tillgänglig. Nyåkersbygdens kafé och utställning av Sune Jonssons bilder lockade under sommaren ett hundratal personer per dag.

Utställningen Fem qvinnen - minnen i Olofsfors besöktes av över 8 000 personer och Bengt Hansson, bruksmålaren, har också haft mer än 50 busslastar på besök.

Tallbergsbroarna

SJ:s stationshus i Nyåker, hör till de järnvägsstationer som inte har rivits, och där kan man tillskapa många olika slags verksamheter menade mötesdeltagarna.

Mycket går också att göra kring Tallbergsbroarna som hela bygden är engagerade i.

- Den resurs som vår speciella natur och kultur utgör skulle kunna bli ännu mer attraktiv om vi fick fler entreprenörer utbildade för de insatser som ger besökande upplevelser på ett mer personligt plan, menade Stig Wahlberg. Kanske en nisch vore att låta små grupper möta vardagen i byarna och göra något tillsammans med byinvånarna.

Arbetsstillfällen

Arne Öberg från byautvecklingsgruppen såg mycket positivt på att arbetsstillfällen kan skapas i byarna genom besöksnäringen.

Man frågade sig också vad kustbyarna gjort för att värva besökare. Det kunde man inte svara på och inte heller vad Rödviiken har för möjligheter att möta behoven från E4-turisterna.

Ett förslag vid mötet var att ordna ett skoteräventyr. Detta kan locka turister även under vintern och i Mullsjö-Gräsmyrområdet finns bra förutsättningar.

Hälften återvänder

Även frågan om hur nya mål skulle komplettera de redan välkända och besökta målen diskuterades eftersom upp emot 50 procent av besökarna återvänder till Nordmaling.

Det behövs även nya attraktioner. En av dessa är en utställning om flygfältet i Olofsfors. Man menade också att det finns många attraktiva affärer i bygden.

- Föreningen har framtiden för sig, konstaterade ordförande Anders Karlsson. Och det som har skett i sommar visar att samarbetet har givit resultat.

13/11
1996

Min käre Far, vår Broder,
Svåger, Farfar och Morfar

Oskar Öberg

* 27/9 1921 † 10/11 1996

har efter en tids sjukdom lämnat oss, i ljus minne bevarad.

Rundvik 12 november 1996

Britt-Mari
Barnbarnen

Släpp mig inte ur sikte
Förrän vingerna fått ro
Jag har en stilla längtan
Att landa mjukt i välkänt bo
Se Jesus är ett tröstrikt namn

Jordfästningen sker i kretsen av de närmaste. Tänk på Jubileumsklinikens forskningsfond
Umeå pg 684446-8.

Brudpar

IngaMaj Berggren och Lennart Nyberg, Rundvik. Vigseln förrättades i Nordmalings kyrka av kyrkoherde Micael Hakalax. (Foto: Bilden, Nordmaling.)

12/11 1996

Underkänt i Nordmaling^{23/11 1996}

Nordmaling tycks bli Västerbottens politiska kriskommun. Så borde det inte alls behöva vara. Nordmaling har en ganska god sysselsättning, en hel del industrier och handel, många pendlar dessutom till Umeå.

Kommunen har dessutom en jämn politisk situation. Maktväxlingar mellan borgerliga styren och socialdemokratiska inträffar med jämna mellanrum. Inget parti har cementerat en maktposition med de tendenser som då lätt uppstår till anpassning uppåt och nonchalans mot andra åsiktsriktningar.

Därför var det intressant att socialdemokraterna med vänsterpartiets hjälp tog över styret i Nordmaling 1994. Men det som kom, det har visat sig allt tydligare, var oförmåga och maktfullkomlighet.

Socialdemokraternas hopp om att styra med förbättringar gick om intet när deras partikamrater i den nya regering-

en visade sig föra en hårdare finanspolitik än väntat.

I ett antal ärenden har socialdemokraterna tillämpat en gammaldags styrningspolitik. Värst var förmodligen ingreppet mot lärarkår och ledning på Artediskolan. Självständighet ersattes av detaljreglering. Biblioteket har fått sämre villkor (även om det borgerliga styret också hade visat klantighet). Hanteringen av situationen på sjukhemmet Tallbacken tycks mer syfta till rehabilitering av politiker än av patienter.

Kulmen nåddes i måndags då hela budgetförslaget återremitterades till kommunstyrelsen. Alla partier utom socialdemokraterna ansåg att den var otillräcklig.

Ett sådant underkännande inträffar ytterst sällan. Socialdemokraterna i Nordmaling måste radikalt ändra stil och inrikta sig på lyhördhet och sakkunskap. Annars kan det gå illa för kommunen.

23/11 1996

Ingela Hjulfors Berg och Kenneth Berg, Nordmaling, fick den 16 november på Umeå BB en pojke som vägde 4 705 gram och var 50 cm lång. Syskonen heter Rasmus och Andréa.

75 år torsdag 21 november Kerstin Carlström, Umeå.

Kerstin Carlström föddes i Nordmaling och kom efter avslutad folkskola till Kristinehamn för vidareutbildning. Hon fick senare anställning vid Tella där hon arbetade från 1956 och fram till pensioneringen.

Jubilaren har insett vikten av motion för både kropp och själ. Hon tar gärna en cykel och försöker ofta i en klurigt korsord. Förutom sällskapet av tv:n umgås hon gärna med barn, barnbarn och barnbarnsbarn, nu när hon har mera ledig tid som pensionär.

Centrala förhandlingar väntar om Tallbacken

8/11 1996
NORDMALING (VK)
MBL-förhandlingarna om nedskärningar av tjänsterna på Tallbackens sjukhem går som väntat till central förhandling. Det innebär att socialnämndens budget för 1997 inte kommer att kunna tas i novemberfullmäktige.

Socialnämnden har beslutat att totalt 23,5 tjänster ska bort inom förvaltningen nästa år. Av dessa är det sex tjänster som ska väck på Tallbackens sjukhem.

Nedskärningarna har föranlett stora protester bland personal och anhöriga som VK tidigare har skrivit om.

I går skulle MBL-förhandlingarna om tjänsterna på Tallbacken påbörjas men både Gretel Broman, Kommunal Västerbotten, och Staffan Höglander, sjuksköterskefacket SHSTF, begärde omgående att driva varslen vidare till central förhandling.

Tio personer hotas

- Vi är inte eniga med arbetsgivaren beträffande nedskärningarna på Tallbacken. Inom sju dagar ska vår ombudsman ta hand om den centrala förhandlingen för tre vårdbiträdestjän-

ster på Tallbacken, säger Gretel Broman, facklig förhandlare för Kommunal Västerbotten.

SHSTF:s ombudsman ska förhandla centralt för 2,5 sjukskötersketjänster och en föreståndaretjänst. Sammanlagt tio personer är hotade om uppsägning på Tallbackens sjukhem.

De övriga verksamheterna i förvaltningen har accepterat arbetsgivarens krav på personalnedskärningar.

Detta innebär att socialnämndens budget inte kommer att kunna tas i novemberfullmäktige utan måste hänskjutas till ett extra fullmäktige innan årskiftet.

INGELA HJULFORS BERG

Teaterkväll i Rundvik

8/11 1996
RUNDVIK: På tisdagskvällen arrangerade Rundvikskulturen och ABF en teaterföreställning i Rundviksgården. Gunnar Eklund framförde Torgny Lindgrens Skräddar Molin på ett engagerat sätt. En stor och belänt publik hade mött upp trots det dåliga vädret. Aftonen avslutades med kaffe och småprat.

Klb-fabriken varslar om uppsägning

9/11 1996
Klb-fabriken i Nordmaling drar ner på personalstyrkan. Företaget måste anpassa sina kostnader till en minskad och tuffare exportsituation.

- Kronans förstärkning sänkte en av våra bästa exportuppgörelser med Holland. Kravet från beställaren var en sänkning av priset med 15 procent. Det klarar vi inte, säger Olle Ludvigsson, VD för Klb-fabriken i en kommentar.

Kan bli fler

Totalt handlar det om sex heltidstjänster som kommer att varslas men i praktiken kan det innebära några fler personer.

De fyra senaste åren har för Klb-fabriken varit svåra, beroende som företaget är av byggmarknaden genom sin tillverkning av laminatprodukter.

Den svenska byggmarknaden betraktas allmänt som död med undantag för reparationer och underhållsarbeten. Konkurrensen om dessa jobb

är obevekligt stenhård, konstaterar Olle Ludvigsson.

- Ingen som inte är insatt i vår verklighet inser hur tufft det är, menar han.

I början av 90-talet var Klb-fabrikens export i storleksordningen 4-5 procent av produktionen. Nu är målet nästan det omvända, minst 70-80 procent och det är inga problem att hitta marknader. Det finns stor efterfrågan på produkterna i andra länder, berättar Ludvigsson.

Kraften borta

- Bekymret är att den konkurrenskraft vi fick genom en lågt värderad krona för några år sedan i dag i det närmaste är överspelad. Kronans förstärkning innebär för oss sämre konkurrenskraft. Det är i det perspektivet man måste se vår neddragning.

Någon lust att gissa sig till en tidsmässig vändpunkt för den svenska marknaden har inte Olle Ludvigsson. Det är på exporten det gäller att växa men i första hand handlar det om att överleva konjunkturens höst och vintern.

OWE FREDRIKSSON

KONRAD och KURT

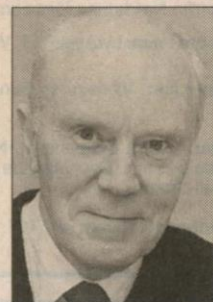
Konrad - från forntyskan. Namnet härrör från forntyskans Kuonrat som har bildats av ett ord med betydelsen djärv och ett som betyder beslut och råd. Konrad överläts vanligen med "den som fattar djärva beslut". Till Sverige kom Konrad som förnamn i slutet av 1200-talet. Namnet har inte varit särskilt vanligt och är idag på tillbakagång. För tjugio år sedan fanns omkring 8 500 Konrad. Idag är antalet omkring 5 000.

Kurt - från tyskan. Namnet är den lågtyska formen av Konrad. Det började användas som förnamn i Sverige i mitten av 1700-talet och blev betydligt vanligare än Konrad. Under de senaste tjugio åren har dock antalet Kurt minskat från omkring 48 000 till omkring 46 000.

Det ursprungliga namnet i den svenska namnlängden var Cuniborius. Den som fick en minnesdag var en biskop i Köln, död år 663.

I den norska almanackan är dagens namn Torkjell och Torkil, i den finlandssvenska Konrad och Kurt och i den finska Virpi.

I morgon: KRISTIAN och KRISTER.

Kurt Faxander, VD på Masonite, Rundvik.

Att lägga ner Strömsör vårdhem är omänskligt!

13/11 1996
ATT FLYTTA de som bor på Strömsör till annat boende inom Nordmaling samhälle är ett övergrepp mot de gamla.

Anledningen till flytten sågs vara ett beslut från socialstyrelsen som säger att förståndshandikappade ej ska bo på institution.

Vi är övertygade om att so-

cialstyrelsens tanke inte var att flytta 80-85 åringar från deras hem. Det är omänskligt.

Att lägga ner Strömsör nu måste vara dyrt och inhumant. Ska Strömsör avvecklas - gör det successivt.

Nyåkerbygdens Centerkvinnor genom Marie Hellberg

Nu finns Håkmarsprofilen på Internet

– Jag har renskrivit omkring 250 teser av de tusentals Sixten skrivit. Det är de mest rumsrena jag valt ut, berättar Alvar Martinsson som sljutat ut Sixten Landby på Internet.

FOTO: ROLAND BERGGREN

Alvar vill sprida kunskap om legendariska Landbys

– Jag tycker teserna är värda att sprida, det finns pärlor att upptäcka, säger Alvar Martinsson i Umeå och rattar in Internet på sin dator. Martinsson har sett till att en del av Håkmarsprofilen Sixten Landbys teser finns ute på nätet.

Alvar Martinsson har varit intresserad av Sixten Landbys filosofiska sida sedan flera år tillbaka. Självt träffade han Sixten och dennes framlidne broder, impressionist i Landby show, Steg in överallt, i kök eller lada, när han var blott elva år gammal. De kom förbi Stenbäck, Flurmark, där jag är uppvuxen. De var ute och sålde kläder. Steg in överallt, i kök eller lada, och sålde skinnkläder. Det var stor show när de kom, minns Alvar. Han lärde känna bröderna vad det led och lärde sig också

att uppkatla att få vara i deras sällskap. – Jag brukade hälsa på hos dem i Håkmars. Det var spännande att få vara där. Kontakten med bröderna har fortsatt under åren, och den fortsätter även i dag när Sixten Landby sedan några år tillbaka är bosatt på Umebygdens sjukhem.

En bunt plastkassar
Sixten Landbys teser har Alvar hört sedan ungdomsåren. Nummer förvarar han teserna för Sixten i en bunt plastkassar som står inne i hans arbetsrum där datorn just surrat i gång i sin jakt på Sixten Landbys hemsida på Internet. Adressen är: <http://www.algomet.se/~almartin/sixtenlandby.html>, och det är den Alvar just har rat in på sitt tangentbord i jakt på information om en av Sveriges starkaste karlar i modern tid. – Flera av kassarna fanns hos

en av Sixten's bröder, resten har jag hämtat i hans stuga, berättar Alvar som sätter projektet med Sixten Landbys välsignelse. – Till komerna av Dions hit The wanderer tröder Sixten fram på skärmen. Här finns en del av hans familjesträda och flera bilder på honom från karriären. Sixten Landby i mantel på Kiviks marknad från 1989 är inte dum, men även bilderna på brodern Kurt visar att också han var en stilligman.

De mest rumsrena
Speciellt ett foto där bröderna i blomman av sin ålder är på göbetsrum där datorn just surrat i gång i sin jakt på Sixten Landbys hemsida på Internet. Adressen är: <http://www.algomet.se/~almartin/sixtenlandby.html>, och det är den Alvar just har rat in på sitt tangentbord i jakt på information om en av Sveriges starkaste karlar i modern tid. – Flera av kassarna fanns hos

– Jag har renskrivit omkring 250 teser av de tusentals Sixten skrivit. Det är de mest rumsrena jag valt ut. Var fjortonde dag ska teserna uppdateras, berättar Alvar.

Vanligt folk
Och varför har han gjort sig besväret med att ställa i ordning hemsidan? – Det är för att visa att bröderna är vanligt folk som går att prata med som annat vanligt folk. Bara man träffar dem utan förutfattade meningar. Jag tycker också att de ska ha ett annat testamente till eftervärlden än enbart sitt rykte. Sedan läser han upp en av Sixten Landbys teser, den handlar om Mannen och hans lycka, och ler. – Den här kommer nog in, konstaterar han belåst.

STAFFAN WESTFAL

– Två glada grabbar från Håkmars gör lilla London osäkert. Sixten, t v, och Kurt Landby gör Göteborg osäkert i en svunnen tid. Orsak till stadsbesöket är att Sixten uppträdde på Liseberg.

Resultatet av hård träning och amerikansk fläsk. Sixten Landby i toppform.

– Amerikansk fläsk... det var ett sagolikt fläsk, ett kolossalt bra fläsk. Vilket flott, minns Sixten Landby.

FOTO: ROLAND BERGGREN

84-årige Sixten Landby ännu en kraftkarl

Sixten Landby känner sig tillfreds med att hans teser nu finns på Internet. – Det är bra att Alvar har ordnat det där, säger han men påpekar samtidigt att han är mer intresserad av den bok han själv skrivit på.

– Titta vilka grova senor jag har i handlederna. De är minst dubbelt så stora som vanliga människors. Sixten Landby ligger senororna i vänster handled. Han ler förnöjt samtidigt som det glimtar i ögonen på den 84-åriga atleten. I bakgrunden på Umebygdens sjukhems arbetsterapi sitter några personer och snackar om ditt och datt. Men framför oss sitter Sixten i sin rullstol och visar att det, åren

till trots, finns mycken styrka kvar i den förne underhållaren i kropskulturbranschen. Han griper tag i rullstolens ena armstöd med båda händerna. Fäster dem ordentligt. Kramar, vrider och böjer handlederna. Stötar och blåser ut luft med ett ljudligt smackande. – Jag har inte tillgång till hästskor, men jag har en annan träning som jag använder mig av, säger han förklarande och betonar visserligen att de elastiska stöddarna i rullstolens

Började vid stugknuten
Konsten att böja hästskor lärde han sig bokstavligen talat vid stugknuten. – Pappa hade berättat om Sjöjens-Anders, Anders Andersson, eller Elefanten som han också kallades på grund av att han var lika grov över knäna

som en elefant. Det var doktorer, veterinärer och vetenskapmän som hade målt honom, och det stämde. Han var lika grov, säger Sixten begrundande. – Sjöjens-Anders kunde böja hästskor, och jag ville också prova. Jag klade fast en hästsko i stugknuten och böjde allt vad jag orkade med böger hand. Sedan böjde jag med vänstern.

Fem års träning
När Sixten kunde böja den fastklade hästskon började han träna att böja den enbart med hjälp av händerna. Han var 17 år fyllda när övningarna vid stugknuten började. – Men det tog fem år innan jag kunde konsten trots att jag var så oösvanligt stark. Det som inledes med en böjd hästsko fortsatte i uppvisning

ar runt hela landet i Landby Show. Det är bilder från bland annat den tiden som nu finns tillgängliga på Internet. Mellan showerna jobbade Sixten och brodern Kurt med att sälja kläder. – Jag är på träningshallen två gånger varje dag. Det blir en väldigt träning för armar, ben och fötter. Men Sixten Landby vore inte Sixten Landby om han satt och surrade om sig själv och vad han gjort. Han förefaller tycka det är intressantare att berätta om andra människor. Människor som Elefanten. Människor som Karl XII.

"Träna är nödvändigt"
– Det kan jag inte säga. Sådant beror på vilka ingivelser man får, säger mannen som är van att leva sitt liv i frihet. – Men affärlivet kan nog gott tänkas. Och absolut träna min kropp, det är nödvändigt. Och så skulle jag nog säga mig en hel del om showbusiness, säger Sixten Landby och tillägger sedan han funderat ett slag på vad han sagt. – Jag skulle nog leva mitt liv

ungefär som jag gjort det, i stora drag. Grundförutsättningen för det fria livet förslutar dock Sixten med, en vältränad kropp. – Jag är på träningshallen två gånger varje dag. Det blir en väldigt träning för armar, ben och fötter. Men Sixten Landby vore inte Sixten Landby om han satt och surrade om sig själv och vad han gjort. Han förefaller tycka det är intressantare att berätta om andra människor. Människor som Elefanten. Människor som Karl XII.

Bara 95 kilo
– Många säger att Karl XII också kunde böja hästskor. Men det är ren bög. Han var spenlig och vigde inte mer än drygt 60 kilo. Han kunde inte böja några hästsko, avfärdar Sixten

och tillägger att det är Karl XII:s fel att Sverige så småningom blev så litet. Han är 182 centimeter lång. Och stadigt grov. – Jag ska väga 110 kilo men jag har haft problem med magen och väger bara 95 nu. Det är alltså inte masten på sjukhemmet som är boken i dramat. Men då vi ändå är inne på ämnet kan Sixten Landby inte låta bli att erinra sig andra tider med andra kosvaror.

Ett sagolikt fläsk
– Det amerikanska fläsket. Det kom i stora lådor. Men receptet var hemligt. Danskarna försökte göra amerikansk fläsk, men lyckades inte. Dansk fläsk kallades det, och det var inte heller dumt. – Men amerikansk fläsk...

det var ett sagolikt fläsk. Ett kolossalt bra fläsk. Vilket flott, vilka pannkakor det blev när man stekte dem i det, säger mannen som varit poet, atlet, affärsmann och stadigt grov. – Jag ska väga 110 kilo men jag har haft problem med magen och väger bara 95 nu. Det är alltså inte masten på sjukhemmet som är boken i dramat. Men då vi ändå är inne på ämnet kan Sixten Landby inte låta bli att erinra sig andra tider med andra kosvaror.

Bok på programmet
– Nei du, glöva grundtröden har jag kvar, säger Sixten Landby med ett skrat. – Närmast på programmet för

hans del står att skriva färdigt den bok han håller på med. Den blir i samma stil som teserna, med små filosofiska betraktelser över livet gjorda av en man som kommit att ålaka det. – Nej, inga memoarer, det finns alldeles för många sådana, svarar han på VKs fråga. Han skakar sin broder Kurt, det var så lätt att spräcka med honom, men trivs trots dennes främlinge ganska bra på sjukhemmet. – Jag ska vara här tills jag blir frisk. Men jag har ingen brådis, säger han och avrundar med en fräckt länan en sjuk-syster kommer och rullar iväg honom till den väntande kory och leverutövningen på avdelningen.

STAFFAN WESTFAL

Nyåkers pepparkakor säljs på post i USA

16.11.1996

NYÅKER (VK)

Nyåkers pepparkakor ska säljas på postorder i USA. Pepparkaksfabriken har nämligen nyligen levererat en stor order värd en miljon kronor till USA:s största postorderföretag. VD:n Mats Hammarberg hoppas att samarbetet kan fortsätta.

Det var i höstas som Nyåkers pepparkaksfabrik fick ordern att leverera pepparkakor för en miljon kronor till Williams sonoma i USA. Företaget är landets största postorderföretag och har dessutom 130 stormarknader.

– De har även en del enheter i

Japan, säger Mats Hammarberg.

Det här var pepparkaksfabrikens största enskilda order någonsin.

– Williams sonoma har fått ensamrätt på pepparkakorna i USA under två år och jag hoppas att varorna mottas på rätt sätt.

Tålig emballage

Nyåkers pepparkakor har tagit fram ett speciellt emballage som ska tåla både transporten till USA och postorderhanteringen.

I USA är pepparkakor en lyxvara. Men där finns inte samma tradition att äta de bruna korna som här i Sverige.

– Att äta pepparkakor till jul

står den nordiska kolonin i USA för. Men det finns en gryende tradition även på annat håll och under andra tider på året, säger Hammarberg.

Tidigare i höst exporterade Nyåkers pepparkaksfabrik kakor även till Kina, men den exporten har ännu inte givit något resultat.

– Jag tror inte att Kina kommer att bli någon stor marknad. Däremot har vi inlett en export till Tyskland som jag hoppas på.

Inom kort ska företaget även vara med på en julmessa i Danmark för att marknadsföra sina produkter. England är också en intressant marknad för västerbottensföretaget.

MONICA ENGSTRÖM

I dag utkommer fjärde och sista bandet av Norrlands Uppslagsbok. Här skildrar en av redaktörerna bakom verket, Hans Fällman, något om vedermodorna bakom arbetet som nu alltså lyckigen forts i hamn.

I en bisats i eftertexterna till den halvbra amerikanska filmen "Quiz Show", som gick för något år sedan, nämns det öde som mötte en i f d frågesportshäfte sedan han önkigen hade avslöjats som fuskare. Vilket var i detta prekära läge det enda arbete som han kunde för. Jo, han hamnade i redaktionen för en uppslagsbok. På sätt och vis var det kanske ett rättmätigt straff. Jag vet, ty jag har varit där.

Den 11 november - om nu allt mot förmodan stämmer den här gången - kommer det fjärde och sista bandet av Norrlands Uppslagsbok. Därmed fullbordas ett av de få raket som jag har sett på nära håll (och från samma diskreta position som fuskaren i filmen).

Den skrivglade och mångkunnige ekonomihistorikern Mauritz Nyström, numera verksam i Uppsala och upphovsman till åtskilliga NU-artiklar, var lika entusiastisk som vanligt när han hade sammanläst det andra bandet. "Eftervärlden kommer att tacka er...", lovade han i telefon nerifrån Upplands Väsby. Tja, förhoppningsvis gör den det. Den nuvarande världen har ju inte haft så mycket till övers för detta ständigt motblåsta projekt. Själv satt jag just då och tummade på det andra bidraget till min lilla samling av uppslagningar från projektet Norrlands Uppslagsbok. Det här papperet var lite enklare och, på norrlandsk vis, mer rättframt än det som Bra Böcker hade beställt med ett par år tidigare, men det var nog bara ett otroligt fotarbete av chefredaktören Lars-Erik Edlund under förra sommaren som hindrade det från att träda i kraft. På något vis slet han projektet på fötter i sista kur-

VAD GJORDE STAN GETZ I NORDMALING ?

van och lyckades samla ihop pengar nog för att driva det och oss i mål. Därför kan denna lilla summering nu skrivas, tillägnad den mer eller mindre tackssamma eftervärlden. Närmare bestämt kan jag inte låta bli att tänka på den förskräckande som förr eller senare kommer att hänvisas till den jämtekliga samlingen av underlagsmaterial för att få stoff till sin avhandling om hur den första regionala uppslagsboken i landet kom till.

Öppna våra hundratals pappmappar varsamt, unge man eller unga kvinnor! Där ligger årtal av modor och bevisbaser, av värdefulla påpekanden och dumma frågor från villiga och ovilliga, vänliga och ovänliga, vanliga och ovanliga, kunniga och okunniga, säkra och osäkra, kloka och okloka, pålitliga och opålitliga. Du kommer snart att bli bekant med granskarnas högst personliga stilar i korrekturmarginalerna: Professorns burdusa tentamensfrågor, typ "Varför står det ingenting om Konrad Karlsson?". Hembygdsforskarens långa utläggningar om att detta även har förekommit i Hälsingland. Den geografiske allvetarens decimeternoggranna höjd- och djupafför. Den upptagne medicinarens högst ensaka nedslag. Och det som du inte kan läsa, det har noterats av chefredaktören.

I dessa mappor ligger allt som kom med i spalterna, men också det som ströks, det som ändrades och det som borde ha ändrats. Där ligger minutstätt noggranna utredningar av de mest befingda påståenden (t ex att jazzmusikern Stan Getz skulle ha varit född i Nordmaling) sida vid sida med föreslagna påpekanden i blyerts som hindrar fler än en riktig tavla från att nå trycket. Där ligger också nästan fem år av mitt eget liv, fem av de mest lärorika, småskolan inräknad.

Det första en uppslagsboksredaktör bör lära sig är att inte låta på någon, allra minst sig själv. Farligt, farligt är den som skriver ut minnet, än farligare är den som skriver av andra uppslagsböcker (och dessutom skriver av fel). I vårt fall fanns, käre doktorand, lyckligtvis inte så mycket att skriva av. De mest utförliga bland äldre uppslagsverk hade ju gjort halt vid Dalälven och ägnat det mesta norr därom förra förordda rader, ett förhållande som en gång fick NU-redaktionens egen Sherlock - den energiske bibliotekarien Erik Carlquist, mannen som kunde spåra data om vad eller vem som helst - att över huvud taget klicka denna vansinniga idé.

För mig som journalist var den här arbetet något av en kulturchock. Under mina mest beaktade dagstidningsr uttryckte jag alltså som oftast en from önskan om att få njuta min ålderdom på en årsbok. Så blev det ju nu, på sätt och vis, men stressen var ingalunda mindre utan bytte bara innehåll. Merparten av dagarna ägnades åt ett knappt logiskt faktakontrollerande intill minsta kommatecken, namnstavning och årtal. Detta hästarbete, med den temperamentsfulla redaktionschefen Marianne Nejd som pålitlig sista uppost, är vad jag minst saknar från dessa år, men också det enda sätts att göra en uppslagsbok seriös och pålitlig.

Mödosamt upptäckte vi t ex den lilla fälla som ligger i beslut kontra verkställighet. När det t ex gäller Sveriges första nationalparker, en grupp på nio, ger varannan handbok årtalet 1909 (rikslagsbeslutet) och varannan 1910 eller 1911 (själva inrättandet). Men så enkelt var det förstås inte heller. En av de nio, Pjellekaise i Norrbottens län, kom faktiskt igång redan samma år som beslutet och anses

därför ibland vara Sveriges de facto äldsta.

Såpass enkla hinder kunde ju passeras med hjälp av en genomtänkt formulering, men snart nog fann vi också helt minnerade områden, där det i stort sett inte var möjligt att skriva konkret utan att trampa åtminstone någon på tårna. Typexemplet är landskapen i övre Norrland, dvs Västerbottens län och Norrbottens län. Med dem ligger det i korhet till så att Lappland finns men inte bör nämnas, att Västerbotten har funnits men inte längre bör finnas samt att Norrbotten aldrig någonsin har funnits. (Norrbottingarna däremot finns ju i högsta grad, och vill numera så gärna få bilda ett eget landskap av det som den formellt välkände bör kalla "den del av Norrbottens län som inte tillhör Lappland").

Detta delikata problem löstes genom en boksallad mellan begreppen "landskap" och "landsapsartikel", vilket tillfredsställde alla utom ett par historiefundamentalister. Både Västerbotten och Norrbotten behandlas i NU som landskap i så måtto att de precis som t ex Hälsingland och Jämtland har egna artiklar, men där påpekas noggrant det faktum att egentligen inte är landskap. Lappland har förstås också sin landskapsartikel med påpekandet att området är uppdelat mellan två län).

I mindre skala finns ungefär samma problem i trakten av Nordmaling, en kommun full av osäkra gränser och tvärsäkra hembygdsskare. Vad den exakta gränslinjen mellan landskapen Ångermanland och (det gamla) Västerbotten går är en uppgift som en klok uppslagsboksredaktör säkert vadar i en inte alltför konkret formulering. Varje påstående om vad som är samiskt eller icke samiskt i Jämtland och Härjedalen bör också behandlas med stor försiktighet; det finns det flera domstolsutslag på. Gjorde vi inget annat banbrytande, försåg vi ändå svenska språket med ett nytt ord:

norrlandsrelevans. Definitionen är väl ännu inte till fullo avklarad, men i korta drag avgjorde graden av denna egenskap om något fick utrymme inom de efterhand allt trängre pärmar och i så fall med hur många rader. Var det norrlandsrelevant av artisen A att vara född i Umeå om hon sedan knappt hade satt sin fot där? Var det norrlandsrelevant av författaren B att vara född i Björklinge i Uppland men ägna sin karriär åt att beskriva Marsfjället och dess skugga? Var det norrlandsrelevant av nobelpristagaren C att skriva böcker med motiv ända bortifrån Frankrike? Var det norrlandsrelevant av fisken X att simma omkring i alla svenska insjövattnen inklusive de norrlandska? Var det norrlandsrelevant av hissföretaget Y att hålla sig med kontor över hela världen? Var det norrlandsrelevant av forskaren Z att meriteras sig i Uppsala och därefter erhålla en professur i Umeå?

Diskussionerna kring detta begrepp blev frestas många och i långa stycken absurda, men med tiden utvecklades ändå en praxis som knådades, kantstöttes, slipades, putsades - och höll. Med åren utvecklades till och med ett slags intern fingertoppokikala som gjorde de eviga diskussionerna allt kortare till fromma för allt tätare lämnings-tider.

Att skriva i en uppslagsbok är en mycket speciell uppgift som inte alla klarar. Faktum är väl att de riktigt välsvavade och personliga skribenterna har särskilt svårt att åstadkomma denna typ av koncisa och faktsäpäckad sakprosa med sina alldeles egna konventioner. Essäisten måste dämpa sin lust till lärda utvecklingar, akademikern slita sig från det ångsligt demonstrativa redovisandet av sina källor, journalisten vända baksidan på sitt invanda sätt att disponera artiklar, littera-

tören för en gångs skull sätta sig själv i bakgrunden och slarvern i största allmänhet skärpa sig.

Till den i övrigt vänlige kritiker som här-förleden ågnade i stort sett hela denna sida åt att kräva kortare och mer koncisa artiklar i NU måste jag stillsamt få påpeka att vi har jobbat med det. Det finns artiklar som utan att bli sämre har strukits ner från 400 till 4 rader (och även en del tortiga manus som vi fått komplettera i motsatt riktning).

Att strykningsarbetet haft framsång (och att vi blev allt bättre på det) visar en jämförelse mellan den genomtittliga artiklingången i första bandet och i de följande. Denna fortgående krympning är inget unikt för NU utan ett välkänt fenomen bland uppslagsboksakare, gemensamt kallat "Sohlman-effekten" efter ett musikuppslagsverk som tvingades avverka större delen av alfabetet i ett beaktat sista band. Den effekten har nu också drabbat denna artikel och framtingar ett slut trots att så mycket bör skulle kunna berättas. Det får anses tills doktoranden blir klar med sin avhandling.

Jo, naturligtvis var inte Stan Getz nordmalingspojke. Uppgiftslämnaren hade förvisst honom med den något mindre kände jazzgitarristen Sven Gey (Persson), som var det (och som naturligtvis är med i första bandet).

UNDERTECKNAT •

Hans Fällman

FOTO: ROLAND BERGGREN
- Jag har inte tillgång till hästskor, men jag har en annan träning som jag använder mig av, säger kraftkarlen Sixten Landby och kramar om rullstolens armstöd.

En kraftkarl på nätet

Kraftpaketet Sixten Landby kan nu avnjutas på Internet. Det är umebon Alvar Martinsson som lagt upp en hemsida där intresserade kan ta del av några av de äventyr som Sixten och hans broder Kurt var med om. Men även själen får sitt. Här finns några av poeten, atleten och affärskomsten Sixtens teser. Och fler ska det bli, säger Alvar.

Jag håller på att skriva en bok i psykologi och filosofi, hälsar Sixten Landby själv från sitt nuvarande hem. När VK hör efter närmare visar det sig att det är en fortsättning på teserna.

16/11/96
DEL I SIDAN 10

VÄSTERBOTTENS-KURIREN måndag 18 november 1996
18/11 1996

Hockey med besökande biskop

NORDMALING (VK)
I går avslutades biskop Rune Backlunds tredagars besök i Nordmaling. Då hade han både varit med och spelat hockey med pojklagen och medverkat vid flera gudstjänster. På söndagen installerades även kyrkoherden Michael Hakalax och en visitationsstämma hölls.

Söndagens högmässa inleddes med en vacker ceremoni där biskopen önskade Michael Hakalax välkommen tillbaka till församlingen – den här gången som kyrkoherde. Han har efterträtt Gunnar Ågerstrand som slutat som kyrkoherde efter den motorcykelolycka som han var med om för fyra år sedan.

Fullsatt kyrka
Vid högmässan medverkade församlingens präster. Kyrkan var också nästan fullsatt. I sitt välkomsttal uppmanade Rune Backlund den nye kyrkoherden att satsa på barnen och ungdomarna i församlingen. Han talade också om de stora förändringar som kyrkan står inför. Biskopen ledde också söndagens predikan.

Vid kyrkkaffet fick församlingsborna och företrädare för kyrkan hälsa Michael Hakalax välkommen. Han fick många lovord för att han återvänt till församlingen.

Visitationsstämma
Biskopen höll även en visitationsstämma där han berättade om sina intryck vid sitt besök i Nordmalings församling. Visitationen är en del av kyrkans gamla tradition, den senaste var 1983 då Olaus Brändström var biskop.

Rune Backlund har under besöket på olika sätt varit i kontakt med samhället, mött företrädare för kyrkan, haft samråd med kyrkorådet och prästerna men även upplevt en del av den kultur som kommunen kan erbjuda.

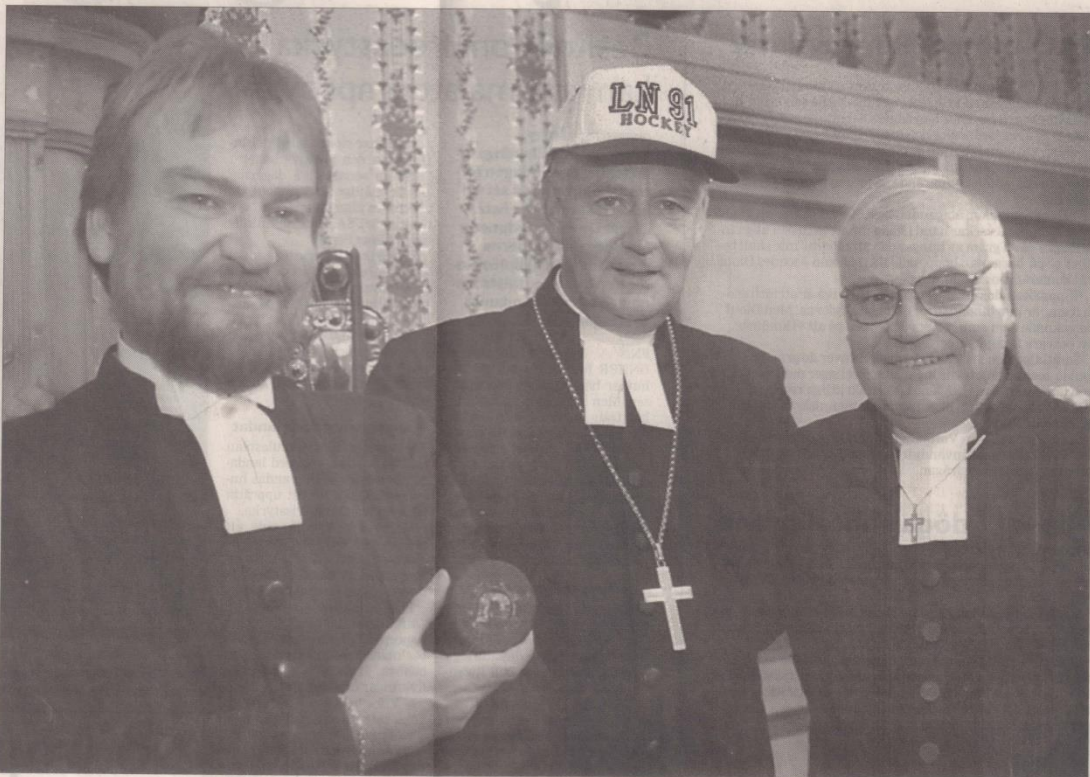
Den kanske mest annorlunda händelsen var när Michael Hakalax tog med biskopen till ishallen, spände på honom skridskor och lät honom spela mot några pojklag.

– Jag lyckades faktiskt göra mål, säger den hockeyintresserade biskopen.

Vid stämman presenterade den nya biskopsadjunkten Richard Marklund en del statistik. Man konstaterade att allt verkar vara i god ordning i församlingen, men det är få ungdomar som konfirmeras.

– Men det viktigaste i av allt i kyrkans liv är den lokala församlingen, sa Rune Backlund.

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

Det var ett starkt lag som medverkade vid kyrkoherdeinstallationen i Nordmaling i söndags. Från vänster den nya kyrkoherden Michael Hakalax, den hockeyintresserade biskopen Rune Backlund och den före detta kyrkoherden Gunnar Ågerstrand.

MONICA ENGSTRÖM

Skolan i Norrfors får frist

Nordmalingspolitiker godkände inte budgeten – bygd gavs en månads andrum

NORDMALING (VK)

Gårdagens kommunfullmäktige i Nordmaling präglades av beslutsångest. Det blev inte något beslut om nästa års budget. Återremissen innebär att norrforsborna, som demonstrerade utanför sammanträdeslokalen, fick ett andrum. Nu har de ytterligare en månad på sig att försöka rädda sin nedläggningshotade skola.

Innan fullmäktigesammanträdet hade ett hundratal personer samlats utanför Oasen i Nordmaling för att demonstrera mot den föreslagna nedläggningen av Norrfors skola.

Vid mötet fanns även ett 50-tal åhörare. Om de väntade sig livliga debatter om budgeten och en hård strid om hur kommunens resurser ska fördelas hade de kommit förvägs. Det blev ingen debatt. Kommunalrådet Ulla-Maj Andersson (s) gick upp i talarstolen och talade om att hon, under kafferasten, förstått att det fanns en majoritet för att man skulle vänta med beslutet.

Otillräckligt underlag

Fullmäktige ansåg att beslutsunderlaget inte var tillräckligt och återremitterade frågan till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen hade tidigare föreslagit att man ska vänta med beslutet om socialnämndens budget. I stället ska man ha ett extra budgetsammanträde den 19 december.

Christer Bäckman (fp) ansåg dock att mötet skulle hållas under kvällstid och att man inte ska betala ut någon annan ersättning än förlorad arbetsförtjänst till politikerna. Ett extra sammanträde kostar annars över 30 000 kronor.

– Det är vi som politiker som har strulat till det och det ska

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

I går väntades fullmäktige i Nordmaling avgöra frågan om den nedläggningshotade skolan i Norrfors. Norrforsborna demonstrerade och delade ut flygblad men det blev inte något beslut i fullmäktige.

inte belasta skattedeblan, menade han.

Roger Almström, som är ordförande för Norrforsbyggdens intresseförening, var en av dem som var med som åhörare vid mötet och en av dem som tagit initiativet till demonstrationen.

– Det skulle ha varit bättre att ha fått ett beslut om skolan i dag, säger han. Nu får vi leva i ovisshet i ytterligare en månad. Men det kan också vara en fördel att politikerna nu får mer tid att fundera över våra alternativa förslag.

Fullmäktige fastställde dock att skattedebiteringen nästa år ska vara oförändrad – 22,65 per skattekrona.

Fler avgöranden sköts upp

Det var dock inte bara budgeten som fullmäktige valde att återremittera. Det blev även beslutet när det gäller en utvärdering av hyressättning vid kommunens lokaler samt en förändring av skolans organisation.

Sture Lindgren (c) med flera menade också att fullmäktige borde återremittera förslaget till ny hemtjänsttaxa. Förslaget

innebär att taxan blir inkomstreglerad med en grundavgift på mellan 100 och 520 kronor per månad. För varje utförd timme debiteras ytterligare 25 kronor.

Även ett högst kostnadsdydd ska införas där avgiften beräknas till mellan 275 och 1 645 kronor beroende på inkomst. Staden ingår dock inte i grundavgiften utan kostar som tidigare 90 kronor per timme.

Lindgren och hans partikamrat Ingrid Holmgren ansåg att detta innebär en stor ekonomisk förlust för kommunen. De pekade också på, tillsammans

med de övriga i det borgerliga blocket, att beslutsunderlaget till den här modellen, som är hämtad från Boden, var dåligt för att inte säga obefintligt.

Efter votering, med röstsiffrorna 16 för och 15 emot, valde dock fullmäktige att anta förslaget.

Bolag av bostadsstiftelse

Det blev också votering vid frågan om stiftelsen Nordmalingshus skulle ombildas till aktiebolag. Detta beräknas kosta 420 000 kronor. Socialdemokraterna och moderaterna ansåg att

fördelen med den nya bolagsformen är att möjligheten att påverka bostadsföretaget ökar. Dessutom förbättras insynen. Detta höll inte de övriga i det borgerliga blocket med om. De menar att det fungerar lika bra i stiftelseform och att det inte var motiverat att avsätta så mycket pengar för att ombilda företaget.

Fullmäktige valde också att teckna aktier i Masonite Beams AB för 136 000 kronor. Detta för att trygga och förhoppningsvis öka sysselsättningen.

MONICA ENGSTRÖM

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 23 november 1996

Hårda sparkkrav i Nordmaling

Nedskärning med 23 tjänster räcker inte för socialnämnden

NORDMALING (VK)

Ytterligare nedskärningar väntar socialnämnden i Nordmaling nästa år.

Årets underskott på 4,5 miljoner ska delvis hämtas igen under -97 i den redan hårt pressade verksamheten.

Inför 1997 fick socialnämnden i Nordmaling sin budget utökad med 1 miljon kronor. Men för att klara ekonomin väntar tuffa besparingar nästa år. En neddragning med 23,5 tjänster är redan planerad. Men det räcker inte.

En orsak är att budgeten inte är i balans, det saknas 1,8 miljoner.

- Vi fördelar ut underskottet på verksamheten, i förhållande till hur mycket pengar man har. Men nämnden har inte sagt något om hur de besparingarna ska göras, säger socialchef Erling Lindgren.

Lägga ner verksamheter?

Det kan bli tal om verksamheter som måste läggas ner för att klara underskottet, men först under början av 1997 kommer beslut från nämnden kring detta.

Dessutom beräknas de få ett underskott på 4,5 miljoner kronor för 1996. Det är visserligen en förbättring mot tidigare prognoser tack vare att kostnaderna för socialbidrag har sjunkit.

Normen har sänkts

- Det beror bland annat på att normen har sänkts. Men handläggarna är och noggrannare i sina bedömningar av socialbidragen och arbetar aktivt med att hitta andra möjligheter än att betala ut bidrag till de sökande, säger Erling Lindgren. Underskottet måste nu sparas

in under nästa år. Socialnämnden får själv spara in de delar av underskottet som de har haft möjlighet att påverka, medan hela kommunen hjälper till med de "opåverkbara" delarna, till exempel lönehöjningar. Uppskattningsvis är det 2 till 2,5 miljoner som läggs direkt på socialnämnden.

Olika förslag till att spara pengar diskuterades även under nämndens sammanträde. C, D och E ville att socialbidragsbudgeten skulle sänkas med 1 miljon kronor, men fick inte majoriteten med sig.

Nämnden pratade också om

möjligheten att undersöka försämringsgaranti för att behålla de boende på Strömsörs vårdhem lite längre. De boende ska flyttas ut i fyra gruppboende, och vårdhemmet ska vara avvecklat 1998. Nu vill nämnden titta på om det finns någon besparing i en långsammare utflyttningstakt.

Nämnden diskuterade även att undersöka om det finns pengar att spara genom att samordna terapin på Tallbacken och Strandholmen.

KUSTLANDET

Auktion för mission

26/11 1996
17 000 kronor till missionen

NORDMALING: I snömodden kom ett antal intresserade till auktion för mission häromdagen. Syster Gun och Anna Lindahl skötte arrangementet och Harald Forsman var auktionist. Forsman inledde och avslutade samlingen som inbringade nära 13 000 kronor. I samband med auktionen hölls dragning på stora lotteriet.

NORDMALING: Nyligen kom ett stort antal Lögdeå- och Aspeåbor till bönhuset för att delta i höstens missionsarbete. Hans Johagen inledde med en andakt och var även den som försäljde de skänkta varorna. Ordförande Erik Norberg gladdes åt att få redovisa 17 000 kronor för missionens räkning.

Stipendier i Nordmaling

NORDMALING: Konstnären Bror Jonsson, Långed, får Nordmalings kommuns konststipendium på 2 000 kronor. Det beslutade på onsdagen barn- och utbildningsnämnden.

Bror Jonsson är lokalt sett en mycket välkänd konstnär. Nu får han också sin uppskattning av Nordmalings kommun.

Ungdomsstipendiet på 2 000 kronor delas mellan tre fotbollsspelare.

Det är Björn Gullehag, Lars Wikman och Johannes Käck som får det.

Nordmalingsungdomarna har spelat i Umeå FC:s utvecklingslag. Trots att två av dem har varit de yngsta spelarna i laget har de på ett lysande sätt deltagit i laget som placerade sig på andra plats i allsvenska utvecklingsserien.

Lars Wikman och Björn Gullehag har även deltagit i länslagen i sin årsklass. Lars Wikman har dessutom nominerats till två landslagsläger.

29/11 1996
50 år lördag 30 november Ulla Lundström, Rundvik.

50 år lördag 30 november ingenjör Ingvar Lindblom, Lögdeå.

Han är född i Rönholm med adress Lögdeå och har varit sin hembygd trogen större delen av sitt liv. Redan som mycket ung började han som springpojke i

Nedläggningshotet allt närmare

16/11 1996
Norrforsborna planerar kraftfull demonstration för skolan

NORRFÖRS (VK)
På måndag kan Nordmalings kommunfullmäktige fatta beslutet att lägga ner skolan i Norrfors. Det är ett beslut som får konsekvenser för hela bygden. Därför planerar byborna en kraftfull demonstration i samband med sammanträdet.

I dag finns det 24 elever och sex förskolebarn i Norrfors skola, men elevunderlaget minskar.

Skolan har under flera år varit nedläggningsshotad och i årets budgetförslag vill kommunen göra verklighet av tidigare års diskussioner. Nedläggningen beräknas ge en besparing på 1,2 miljoner kronor.

Ingen besparing

Men det är fel menar hem- och skolaövervakningen och Norrforsbygdens intresseförening. Enligt deras beräkningar blir det inte någon besparing att bussa skolbarnen till Nyåker.

Bland annat kommer de barn som bor i Mjösjö att välja

att gå skola i Mjösjö i stället, säger intresseföreningens ordförande Roger Almström. Det är bara ett par kilometer dit i stället för tre mil som det är till Nyåker.

Alternativ

De alternativ till besparingar som föreslås är bland annat att den kommunala musikkolan läggs ner. Man anser också att kommunens fritidsanläggning, som ska säljas till föreningarna samt att Rödsvikens campinganläggning och andra kommunala fastigheter ska säljas.

Byborna vill också att kom-

munen ansöker EU-projektmedel till en IT-satsning för byskolan där Norrfors skola kunde ha en viktig roll.

Roger Almström är också rädd för att bygden ska förlora sin enda profana samlingslokal om skolan läggs ner. Vad som händer med själva byggnaden vid en nedläggning är oklart. Byborna har inte fått besked om den rivs, säljs eller läggs i malpås.

MONICA ENGSTRÖM

12

Nordmaling

30/11 1996
NORDMALING (VK)

Företagsamheten betyder mycket för Nordmalingsbygden. Det framkom när Stig Liljeblad vid Navet nyföretagarcenter härom kvällen presenterade en inventering av kommunens företagsamhet. Inventeringen gjordes förra året.

Inom tillverkning, handel och tjänster finns det cirka 390 företag. Skogs- och jordbruksföretagen uppgår till omkring 460 stycken.

Bland företagsformerna dominerar aktiebolag, 198 stycken, och enskild firma bedrivs av 165 personer.

Några få företag är handelsbolag, 23 st, och det finns fyra kommanditbolag i Nordmalings kommun.

Ser man till antalet anställda är det bara elva företag som har fler än tio anställda medan 371 företag har fem eller färre anställda. Åtta företag har mellan fem och tio anställda.

Granikeverken störst

Det största företaget i kommunen är Graningeverken med 130 anställda, Masonite kommer på andra plats med 99. KLB och Olofsfors har omkring 50 anställda, Nyåkers pepparkaksfabrik 30 och Byggtema elva.

Den största arbetsgivaren är dock Nordmalings kommun

med sina omkring 800 anställda.

Om man räknar med alla timanställda, politiker och andra som har ersättning från kommunen blir det närmare 1 500 personer.

Det finns 95 jordbruk i kommunen. Av dem bedriver 65 mjölkproduktion, 30 nötkreaturproduktion för slakt, fem är grisuppfödare och elva har herefordbesättningar.

De 425 skogsägarna betyder mycket för kommunen. Enbart de som är anslutna till Skogsägarna avverkade under 95/96 92 000 kubikmeter.

Det skogsuttaget värderades till närmare 30 miljoner kronor.

60-tal nystartade

Under den första delen av 1990-talet har ett 60-tal företag nystartats. Bo Sundkvist, Byggtema, menade att Nordmaling är en kommun som domineras av de verkligt små företagen. Det är mot dessa som politiska åtgärder ska riktas och det är mycket viktigt att de sker i positivt samarbetsanda.

Hela kommunen har nu statligt stöd för både mjuka och hårda företagsinvesteringar.

I oktober tog länsstyrelsen ett beslut som innebär att Norrfors-Nyåkersområdet kan få bidrag med 50 procent och resten av kommunen med 15 procent. De tidigare 20 procenten till Gräsmyr-Hörnsjö ändras där-

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 30 november 1996

domineras av små företag

för till samma andel som övriga kommunen.

Uppmanas söka stöd

Tore Karlsson från länsstyrelsen gick igenom vad det innebär för företagen att Nordma-

ling ingår i EUs 5b område. Han uppmanade också de företag som vill utveckla att söka företagsstöd.

Länet har att fördela tio miljoner kronor per år.

Dessutom gick Per Erik Jo-

hansson från det svenska EU-kontoret igenom vad "Växtkraft mål 4" har att erbjuda i fråga om kompetensutveckling och hur man bär sig åt för att få del av EU-pengarna.

Nutek har öronmärkt två mil-

joner för energinvesteringar så att Nordmalingsföretag kan spara energi.

Dessutom medverkade en representant från Almi företagspartner.

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

Nordmalings nytillträdde näringslivsutvecklare vill ha ett utökat samarbete mellan företagen i kommunen.

Satsa på entreprenörer

Nye näringslivsutvecklarens strategi i Nordmaling

NORDMALING (VK)

I 25 år har Nordmalings nye näringslivsutvecklare, Lars Bäcklund, arbetat inom industrin. Han har också stor erfarenhet från många olika områden och arbetsuppgifter. Det hoppas Bäcklund ha nytta av i sitt nya jobb.

Både skrivbordet och bokhyllan i Lars Bäcklunds arbetsrum i kommunhuset är fortfarande relativt tomma. Där ligger några tidskrifter och ett par pärmar står i bokhyllan.

Han har bara arbetat som näringslivsutvecklare ett par veckor och har ännu inte hunnit få någon hel bild av hur bygdens näringsliv ser ut. Men han har en strategi och vill att kommunen blir mer entreprenörs-mässig.

– Vi måste skjuta mer från höften och inte hela tiden gå på säkerhet. Kommunen måste också ligga långt framme. Vi ska utveckla de företag vi har för då är vi säkra på att ha ett stabilt underlag.

Tidigare har Lars arbetat med material- och lagerplanering.

Marknadsfört

– Jag har även sysslat med penningplanering. Men främst har jag arbetat med marknadsföring och export.

Närmast kommer Lars Bäcklund från Umeå där han arbetat vid företaget Konftel – ett företag som tillverkar konferenstелефoner.

Lars är uppvuxen i Nordma-

ling men flyttade därifrån för omkring 25 år sedan. Men för fem år sedan flyttade han tillbaka till Brattfors.

– Jag har tidigare jobbat med väldigt skiftande arbetsuppgifter inom olika företag. Därför tyckte jag att jobbet som näringslivsutvecklare skulle passa mig bra. Genom det här arbetet kan jag knyta ihop de erfarenheter som jag har.

Lars Bäcklund tycker att det ska bli intressant att arbeta med företagande. Att det blir utmanande.

– Jag tror att jag kan tillföra kommunen en del. Både när det gäller att använda mig av mina erfarenheter av marknadsföring och av att arbeta i projekt. Jag kanske kan se på effektivitet och kostnadseffekter på ett annat sätt än vad man är van vid.

Ort med bra läge

Den nye näringslivsutvecklaren tror inte att Nordmalings näringsliv skiljer sig speciellt mycket från andra norrlands-kommuner.

– Det är präglad av de råvaror som finns här. Läget är däremot en fördel. Nordmaling ligger vid kusten mellan kunskapscentrat Umeå och industricen-trat Örnsköldsvik.

Lars anser att de stora företagen är mycket viktiga ur arbetsmarknadssynpunkt. Men också de små- och medelstora företagen är viktiga. Det han tycker att det kunde finnas mer av är just de medelstora företagen.

I Nordmaling finns det många små företag – entreprenörer. Därför menar han att det finns

en styrka och en potential för utveckling.

– Jag kommer att åka ut och besöka alla företag här i kommunen för att lära känna dem närmare. Jag hoppas kunna fungera som ett bollplank för företagen.

Eftersom Lars Bäcklund har en bred kompetens vill han gärna jobba med att hjälpa till vid företagens olika projekt. Bedöma om deras planer är realistiska, räkna på kalkyler och stödja dem i deras marknadsförings-arbete.

Förändra "utseendet"

– Men min huvuduppgift är egentligen att förändra Nordmalings utseende hos konsumenten. Att göra kommunen intressant och bli positiv ur näringslivssynpunkt.

Näringslivsutvecklaren ska också göra en långsiktig plan för att marknadsföra kommunens möjligheter.

– Det handlar inte bara om att ändra omvärldens syn på Nordmaling utan även vår egen syn på oss själva.

Hur mycket pengar han kommer att ha till sitt förfogande

vet ännu inte Lars Bäcklund. Men man kommer att söka pengar både från EU och länsstyrelsen för att utveckla näringslivet.

Kvinnlig rådgivare

Inom kort ska även en kvinnlig affärsrådgivare projektanstäl-las.

– Det innebär givetvis ett komplement i det här arbetet att utveckla näringslivet.

Bäcklund anser att det är angeläget att Nordmalings politiker blir överens om vilken mål-sättning man ska ha med näringslivsarbetet för att det ska bli effektivt.

– Det här får inte vara en fråga som är beroende av vilken par-titillhörighet man har.

Men Lars Bäcklund vill inte bara ha ett utökat samarbete mellan de politiska falangerna i kommunen utan även mellan de olika företagen.

Företagen måste knyta kon-takter och stödja varandra. De måste samarbeta mer.

MONICA ENGSTRÖM

Underskatta inte centerkvinnorna i Nordmaling

20/11 1996
Kommentar till den insända-
re som undertecknats av Ber-
til Johansson, socialdemo-
kraterna i Nordmaling (VK
8/11).

DET ÄR svårt att bemöta en in-
sändare som är så osaklig och
inte håller sig till sanningen.
Läs protokollen säger du. Att
hänvisa till protokoll verkar ve-
derhäftigt och förtroendeingi-
vande. Ja, visst! Men sanningen
är den att Ingrid Holmgren var
inte närvarande när social-
nämnden fattade beslut om per-
sonalindragningar i äldreom-
sorgen. Har du själv läst detta
protokoll?

Visst är det sant att jag rösta-
de för en ombyggnad av sjuk-
hemmet. Yrkesinspektionens
krav på bättre miljö och loka-
ler var ju riktigt. Men ingen
tror väl på fullaste allvar att
nya ledningar för el och av-
lopp, större toalettutrymmen,
nymålade väggar, någon ensta-
ka ny hydraulisk säng eller ta-
klyft kan sköta om svårt sjuka,
gamla människor. Verkligheten
är den att de flesta sängar
trampas upp manuellt som vi
alltid gjort. Korridorerna är li-
ka långa, städningen av golvy-
torna är lika omfattande, men

golven är lättare att vaska. Ja,
ombyggnationen ökade triv-
seln.

Planeringen för ombyggnaden
som presenterades inför
fullmäktigebeslutet höll inte
ända fram. Men tydligen vet
inte ni socialdemokrater om att
platsantalet är ungefär detsamma.
Behovet är något större än
före ombyggnaden. Av den an-
ledningen utnyttjas tvåbädd-
rummen i stor utsträckning.
Därför kom också personalens
reaktion med konsekvensbe-
skrivning som följd av perso-
nalindragningsbeslutet.

OMBYGGNATIONEN ökade
trivseln, med chockhyror som
följd. Ädelöverenskommen
var seriös från landstingets si-
da. Jag var mycket riktigt, som
du påpekade, socialnämndens
ordförande men fick inte delta i
besluten och förhandlingen på
grund av att jag var anställd vid
sjukhemmet.

Ingen personal vid Tallback-
en kände sig välkommen till
kommunens arbetslag. Detta
har vi inte glömt, nej det följer
oss ännu. En tydlig klappjakt på
före detta landstingspersonal
präglad av illvilja och ovilja att
förstå våra arbetsförhållanden

som innebär hälso- och sjuk-
vårdsansvar. Socialdemokra-
terna är inget undantag, i varje
fall har ni inte förbättrat något
på nästan två år vid makten. Al-
la tror sig veta hur vi ska arbeta,
men ingen tar till sig våra ar-
gument.

VID ANHÖRIG- och personal-
träffen på Tallbacken förra
veckan fick vi detta bekräftat
när socialnämndens ordförande
Eva Hänninen och personal-
utskottets ordförande Assar
Nilsson båda gav sin cyniska
syn på vård av gamla och sjuka.
De visade ett öppet förakt för
det arbete som personalen utför.
Kommunalrådet Ulla-Maj
Andersson söker endast synda-
böcker i stället för samför-
stånds lösningar.

Tallbackens personal i sin
helhet är ett tufft gäng - arbets-
villiga och stresståliga samt
mycket duktiga och kunniga inom
sitt kompetensområde.

Du talar om turbulens på
Tallbacken som du valt att kalla
det i din insändare. Hur social-
demokraterna hanterat detta
vill jag inte ens kommentera.
Ert uppträdande vid träffar och
i massmedierna talar sitt tydliga
språk. Lustigt att ni fortfa-

rande endast hänvisar till hy-
reshuskostnaden. Varför tar ni
inte upp ert eget flaggskepp
Rödviiken med alla kostnader
som gäller för 1996 och 1997? Eller
berättar om Kom An-projektet
som i dagsläget är uppe i mil-
jonklassen för de närmaste
åren.

Varför förkastar sossarna det
mångpunktade förslag till be-
sparingar som socialnämndens
vice ordförande Ingrid Holm-
gren presenterat?

JAG SKA bara nämna två punk-
ter i detta.

1. Låt Strömsör vara kvar. Ert
utflyttningsprogram i dagsläget
är helt befängt, både skamligt
dyrt och inhumant. Jag vidhåller
fortfarande att Strömsör är
ett fint gruppboende i klass
med andra utbud i kommunen.

2. Lagg ner Kom An och
tvinga framför allt inte till del-
tagande.

Än en gång måste jag konsta-
tera att socialdemokraterna
misslyckats med att klara av
skötseln av Nordmalings kom-
mun men underskatta inte cen-
terkvinnorna. De är och förblir
en maktfaktor.

Ulla Ersholt

Skolledning får storbanta

NORDMALING (VK)

8/11 1996
**Kraftiga neddragningar på
arbetsledarorganisationen
inom skola och barn-
omsorg i Nordmalings
kommun är att vänta un-
der 1997.**

**Tre sparalternativ är
framtagna. Det mest
drastiska förslaget inne-
bär att samtliga 12 arbets-
ledare sägs upp och får sö-
ka sina tjänster på nytt.**

Barn- och utbildningsnämnden
måste spara närmare 10 miljo-
ner kronor fördelat på tre år
fram till 1999.

Förvaltningschef Nils Sjödin
har utarbetat tre olika bespa-
ringsförslag för förvaltningens
arbetsledning. Nämnden vill
spara 430 000 kronor på arbets-
ledningen under 1997.

Barn- och utbildningsnäm-
ndens arbetsutskott har valt att
skicka ut förslag två och tre på
remiss till de politiska partier-
na, de fackliga organisationer-
na samt till alla verksamhetsan-
svariga.

Det första sparalternativet,

som har förkastats, innebar att
skolverksamheten vid Nordma-
lings tätort skulle organiseras
under en gemensam arbetsled-
ning om två personer varav en
rektor. Övrig arbetsledning
skulle behållas som tidigare.
Det beräknades ge en besparing
på 315 000 kronor.

Gemensam skolledning...

Det andra sparalternativet in-
nebär att en gemensam skolled-
ning om två personer med en
rektor som får ansvar för skol-
verksamheten vid Artediskolan
och Kyrkovallens skola samt
för skolverksamhet och barn-
omsorg i Håknäs. Övriga plats-
chefsområden organiseras med
en platschef för barnomsorgen i
Nordmaling, en platschef för
Gräsmyr, Hörnsjö, Nyåker
samt en platschef för Rundvik,
Lögdeå, Baggård. Totalt en be-
sparing på 580 000 kronor.

...eller ledningsgrupp

Det tredje sparalternativet in-
nebär att arbetsledningen för
all barnomsorg och skolverk-
samhet i kommunen fördelas på
en ledningsgrupp om tre hel-
tidstjänster. Detta förslag kan

genomföras om all personal i
barnomsorgsenheter och skol-
verksamhet organiseras över
arbetslag med ansvar för den lö-
pande verksamheten.

Ledningsgruppen ska ansva-
ra för verksamhetsutveckling,
övergripande personalfrågor
samt de uppgifter som åligger
en rektor enligt skollag, skolför-
ordning och läroplan. En kans-
lifunktion om 3,5 tjänst behålls.

Alla arbetsledare sägs upp

I stället sägs samtliga 12 arbets-
ledare upp och uppmanas att sö-
ka sina tjänster på nytt. Intern
och extern rekrytering gäller
för tjänsterna i de två sparför-
slagen. Alternativ tre beräknas
ge en besparing på 1,1 miljoner
kronor.

Min personliga åsikt är att
det är bättre att ta en större be-
sparing på arbetsledningen nu
än på personal inom barnom-
sorg och skola. Senast i januari
skall remissvaren ha kommit in
till nämnden, säger Nils Sjödin,
som inte deltog i beslutet på
grund av jäv. Han har nämligen
fortfarande kvar sin tjänst som
rektor på Kyrkovallens skola.

Personalkostnaderna för

barnomsorgen har rusat i höj-
den. Totalt uppvisar barnom-
sorgsförvaltningen ett un-
derskott på 3,5 miljoner kronor.

Hög mötesfrånvaro

Platschef Cecilia Karlsson har
fått i uppdrag att analysera un-
derskottet. Löneutfallet landa-
de på mellan 4,5 och 6 procent
högre än budgeterade tre pro-
cent. En orsak antas vara att
barnomsorgen har många fack-
liga företrädare med hög mötes-
frånvaro.

Norrfors hem- och skolföre-
ning och Norrforsbygdens in-
tresseförening vädjar till näm-
nden att flytta fram nedläggning-
en av Norrfors skola till höster-
minen 1998.

Mjösjöby skola i Bjurholms
kommun är nedläggningshotad
till hösterminen 1998 och det
finns en förhoppning att kunna
samordna skolgången för alla
elever i trakten till Norrfors
skola. Men arbetsutskottet ser
ingen anledning att ompröva
nedläggningsbeslutet. Centern
reserverar sig mot nedlägg-
ningen av Norrfors skola.

INGELA HJULFORS BERG

Biskopen ut i vardagslivet

Inspekterar förhållandena i Nordmaling 16/11 1996

NORDMALING (VK)

I helgen ska biskopen för Luleå stift, Rune Backlund, inspektera förhållandena i Nordmalings församling.

Att kyrkan kommer ut i vardagslivet är någonting som biskopen tycker är viktigt.

Vid besöket i Nordmaling som inleddes i går sa sig Rune Backlund vara orolig för flyktingarnas situation i landet.

Jag är bekymrad över det som har hänt den senaste tiden. Att invandrarna känner sig så pressade så att de till och med tar sitt liv. Och det är en tendens i Sverige som jag inte känner igen.

Rune Backlund syftade på de fall där utvisningshotade flyktingar valt att begå självmord när det stått klart för dem att de skulle utvisas till sitt hemland.

Att åka ut till församlingarna för att se hur arbetet fungerar är något som biskopen gör rutinmässigt.

Jag besöker 8 av stiftets 80 församlingar per år för en sådan här biskopsvisitation, säger Backlund.

Samråd

Under biskopsvisitationen tittar Rune Backlund närmare på hur arbetet i församlingen ut-

vecklas, hur kyrkans egendom förvaltas och hur prästerna och kyrkorådet arbetar.

Vi har också samråd för att planera verksamheten och dessutom firar vi gudstjänster, berättar han.

Studiebesök

Visitationen av Nordmalings församling inleddes med ett studiebesök vid Nyåkers pepparkaksfabrik. Där fick han, tillsammans med några präster i församlingen och färdroendevalda, gå runt för att se hur produktionen går till. Han fick också möjligheten att samtala med några av de anställda.

Jag är väldigt intresserad av att ta del av arbetslivet i våra församlingar. Och jag inser att fabriken är väldigt viktig för de som bor här i Nyåker.

Jag vill också att våra präster ska tycka att det är viktigt att besöka stora och små arbetsplatser. Vår kyrka ska vara en kyrka mitt i livet.

Backlund försökte också, lite skämtsamt, värva pepparkaksfabriken som sponsor för Svenska kyrkan.

Inom kyrkans församlingar förbrukar vi 100 ton kaffe per år. Då kan man räkna ut hur mycket fikabröd som går åt.

Vill ha kontakt

Allt färre kommer till kyrkans traditionella verksamhet. Men då kanske detta, att gå ut på ar-

beitsplatserna, kan vara ett sätt att nå församlingsmedlemmarna. Kommer inte folket till kyrkan så får kyrkan komma till folket.

Biskop Rune Backlund inledde i går sitt besök i Nordmalings församling.

Jag vill väldigt gärna ha kontakt med samhället och jag vill att kyrkan även ska fungera i vardagen. Det är därför som jag väljer att gå ut på arbetsplatser på det här sättet.

Vill ge inspiration

Biskopsvisitationen innebär också att Rune Backlund får kunskap om både Nordmalings kommun och bygd.

Jag vill också ge inspiration så att folk känner sig glada över sin församling.

Av de barn som föds inom Nordmalings församling döps 90 procent. Men en sak som bekymrar biskopen är att det bara är drygt 50 procent av ungdomarna som konfirmerar sig.

Invandrargrupperna tycker Rune Backlund också är viktiga att stödja. Han menar att kyrkan måste ha ett generöst flykting- och invandrarbete. De

insatser som kyrkan i Åsle har gjort i den frågan är därför be-
römvärda.

Skrivit förbönsförslag

Med anledning av den oro som Backlund känner för flyktingarnas situation i samband med utvisningsbeslut har han inför första advent skrivit ett förbönsförslag som tar upp frågan.

På fredagen besökte även Backlund Artediskolan och Graninge sågverk. Han medverkade vid en gudstjänst på Strandholms äldreomsorg och en gudstjänst i Nyåkers samarbetskyrka.

Under helgen ska han även träffa församlingens anställda, ha överläggningar med kyrkorådet och möta företrädare från kommunen. På söndag ska den nya kyrkoherden Michael Hakalax installeras och därefter hålls en visitationsstämma.

MONICA ENGSTRÖM

Rundvik, sedan blev det verkstaden i Masonitefabriken. Efter ett flertal år i förvarvsarbete läste han till ingenjör vid Örnsköldsviks Tekniska skola.

Ingvar Lindblom arbetade därefter i 2,5 år vid Utansjö bruk innan han återvände till Rundvik och Masonites utvecklingsavdelning, där han i hög grad var involverad i utvecklingen av Masonitebalken. För ett 20-tal år sedan började han vid Olofsfors AB, på den tiden ägd av Masonite AB, där han nu arbetar som försäljningsingenjör.

Ingvar Lindblom har fåglarna som ett av flera stora fritidsintressen. Han är vice ordförande i Västerbottens ornitologiska förening och har genom idog utfodring av havsörnar haft glädjen att konstatera ett flertal lyckade häckningar i sin hemtrakt under senare.

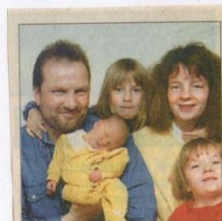
Han är ledamot i styrelsen för LN 91 inom hockeyn och en av klubbens materialförvaltare. Han har också suttit i styrelsen för FBU. Som mycket intresserad medlem i Nordmaling-Bjurholms biodlarförening har han fått motta diplom för en fram-

gångsrik biodlarsgrupp.

Ingvar Lindblom är gift med Gunnel, född Norberg från Lögdeå. Familjen har tre barn med sommarstugan i Rönholm som ett stort gemensamt intresse.

Jubilaren är känd som en mycket hjälpsam person, vänlig till hela sin läggning och mycket omtyckt av släktingar och vänner.

Ingvar Lindblom är en av de mest kända i Nordmaling.

Eva Åberg och Sven-Olof Olofsson, Rundvik, fick den 22 november på Umeå BB en flicka som var 50 cm lång och vägde 3 740 gram. Syskonen heter Lena och Maria. 30/11 1996

16.11.1996
Manskör i Hörnsjö kapell

HÖRSJÖ: Vid söndagens gudstjänst i Hörnsjö kapell deltog Backens manskör som framförde ett flertal sånger under ledning av Stig Lundmark. Komminister Per-Inge Planefors predikade och delade ut barnbiblar till några barn. Ett 60-tal personer deltog också i det efterföljande kyrkkaffet som EFS-föreningen inbjöd till. Föreningens ordförande tackade sångarna och prästen Planefors och hälsade dem välkomna åter. Kollekten uppgick till 1 200 kronor som går till EFS arbete i Västerbotten.

3 000 kronor till missionen

LÅNGED: Långeds EFS-förening har haft sin traditionella missionsaktion.

Predikant Kennet Ruth inledde mötet med en predikan och höll sedan auktionen som inbringade nära 3 000 kronor.

Anita Edström och Kristin Öberg bjöd på kaffe. 19.11.96

Tallbacken diskuterades

NORDMALING: Nordmalings PRO har haft höstmöte i församlingsgården. Naturligtvis diskuterades den numera riksbekanta Tallbacken och även andra äldreomsorgsproblem.

Sven Molander rapporterade från PRO:s halvårsmöte. Beslut fattades om en julfest och en mindre höjning av årsavgiften.

Efter kaffet uppträdde en trio pensionärer som kallar sig för Mojängen. De uppförde en egenhändig skriven sketch som av applåderarna att döma var livligt uppskattad. Den här formen av underhållning hoppas föreningen blir ett återkommande inslag i verksamheten. 21.11.1996

22.11.1996
Min älskade maka

Elna Elisabeth Eriksson

*14/10 1909 †20/11 1996

har lämnat oss i sorg och saknad

Nordmaling 21 november 1996

JOHN

Syskon, släkt och vänner

Stilla så stilla Du somnat
Tåligt din smärta Du bar
Flitiga händer har domnat
Minnet ditt ljusa är kvar

Begravningen sker i stillhet.
Tänk på Cancerfonden pg
68 44 46-8.

14 500 kronor till missionen

HÖSSJÖ: Hössjö EFS-förening har haft missionsförsäljning. Östen Eliasson inledde med en andakt och var sedan auktionist på de skänkta varorna, bland annat hemsöjd och hembakat bröd. Behållningen av försäljningen och ett lotteri blev 14 500 kronor. 21.11.1996

Kari Åström och Rodney Miller, Nordmaling, fick den 11 november på Umeå BB en flicka som vägde 3 320 gram och var 51,5 cm lång. Storasyster heter Hannah. 23.11.1996

26.11.1996
Höll auktion för missionen

HÅKNÄS: EFS-föreningen i Håknäs hade sin traditionella missionsauktion under lördagen.

Pastor Kenneth Ruth inledde mötet och var även auktionist. Flick- och pojkgруппerna med Ulla Johansson som ledare hade arbetat fram många fina saker som också gick under klubban med de övriga gåvorna.

Föreningen hade också ordnat ett lotteri som tillsammans med auktionen inbringade drygt 7 000 kronor.

26.11.1996
God givaranda vid auktion

NORRFORS: Feststämning och en god givaranda präglade den traditionella missionsfesten som Norrfors kyrkliga mis-

sionsförening inbjöd till. Komminister Roland Ahlstrand inledde med en kort andakt och påminde om Lutherhjälpens stora insamling under mottot "Levebrödet", där en del av inkomsten går till Lutherhjälpens U-landsarbete.

Bra köplust samt en rolig historia då och då från auktionsutroparen gjorde stämningen god och allt hade en strykande åtgång. Högsta budet gavs på en hemvävd matta men också knäckpåsarna var attraktiva och avnjöts under kvällen.

Vid mötets slut kunde man konstatera att drygt 10 000 kronor hade kommit in till missionsarbetet. Kvällen avslutades med bön och med psalmen "Bred dina vida vingar".

Påminde om svälten

26.11.1996
TORRBÖLE: Komminister Roland Ahlstrand ledde gudstjänsten i Torrböle EFS missionshus och predikade över domsöndagens text om Kristi återkomst.

Han påminde om Lutherhjälpens stora brödkampanj och den svält som finns i världen trots att vi har så stora resurser. Bland annat om situationen i Rwanda och om att 800 miljoner människor dagligen svälter. Ahlstrand menade att om världen offrade tio dagars militärutgifter så skulle det ge mat till alla människor. Efter gudstjänsten dracks kyrkkaffe i god gemenskap och kollekten till Lutherhjälpen steg till 1 500 kronor.

27.11.1996
Vår käre Pappa,
Farfar och Morfar

Klas Allan Westermarck

*13/9 1918 †22/11 1996

har lämnat oss i stor sorg och saknad.

Torrböle 26 november 1996

Kjell och Irené
Gunilla och Stig-Åke
Gunn och Martin
Ingemar och Karin
Ulla och Roland
Bengt och Maj-Lis
Bo och Marié
Thomas och Heléna
Barnbarn

Hur skönt att somna
när dagen är slut
Hur skönt att vila
från lidandet ut

Begravningen sker i kretsen av de närmaste. I stället för blommar tänk på Axlagården pg
90 06 52-9.

Fastigheter med problem

Kivö vill att kommunen tar över på rödviksområdet

26.11.1996
NORDMALING (VK)

Kivö Bostad AB vill att Nordmalings kommun övertar deras fastigheter i Nordmaling. Bolaget har tidigare i år haft problem med att betala sina räntor och kommunen har fått gå in som borgensman.

Kommunen har ett borgensåtagande på 18,9 miljoner kronor för problemfastigheterna vid rödviksområdet. Under året har man vid ett par tillfällen fått träda in och betala företagets räntor. Detta har dock kommunen senare blivit ersatt för. I dag har bolaget 16 av 24 lägenheter uthyrda.

Lämnar över

Nu vill dock Kivö att kommunen tar över fastigheterna. Det har pågått överläggningar om detta i höst men kommunstyrelsens arbetsutskott valde dock att inte uttala sig i frågan utan bara lämna över ärendet till kommunstyrelsen.

Även stiftelsen Nordmalingshus är i behov av kommunal borgen. Utskottet föreslår att

borgensåtagandet, på drygt 15,7 miljoner kronor, i samband med ombyggnaden av Tallbacken förlängs.

Utskottet har begärt att nämnderna ska göra en sammanställning över vilka konsulter som anlitas och för vilka uppdrag.

Den största kostnaden för konsultuppdrag har tekniska nämnden - 2,4 miljoner kronor. Det handlar främst om olika arkitektuppdrag. Sammanlagt har kommunen de senaste 21 månaderna köpt in tjänster för närmare 5,1 miljoner.

Placering av konst

Nu finns det ett förslag om var konst donationen från Klas Engman ska placeras. Kyrkomuseet har erbjudit att undersöka förutsättningarna för att ställa i ordning sin källarlokal för konsten som Nordmalings konstförening har fått.

Arbetsutskottet menar att man som en arbetsmarknadspolitisk åtgärd kan ställa resurser till förfogande för att renovera lokalen.

Kommunens trafikförsörjningsplan behandlades. Det blir inte några större förändringar

kommande år. Några linjer där det är få passagerare under skoledigheten föreslås dock under den tiden ersättas med en ringbil. Kommunstyrelsens arbetsutskott vill också att den trafikfarliga hållplatsen vid Håknäs flyttas. Dessutom vill man förbättra trafiken till Örnsköldsvik.

Ledningsgrupper

Arbetsutskottet menar att de ledningsgrupper som finns för både arbetslivsrådet och andra arbetsmarknadspolitiska projekt, som Datorteket och Sjuan, ska utvecklas.

I stället ska en gemensam ledningsgrupp bestående av kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande, en representant från facket och en representant från arbetsförmedlingen tillsättas. Även ledningsgruppen för jämställdhetsrådet ska utvecklas.

Leader II är ett projekt som ska utveckla landsbygdsturismen, vidareförädling samt miljö och kultur.

Arbetsutskottet vill att 68 000 kronor årligen fram till 1999 anslås till tekniskt bistånd och utbildningsinsatser i samband

med detta projekt. Dessutom ska 320 000 kronor per år anslås för projekt inom kommunen. Sammanlagt, med de bidrag som kommer från övriga myndigheter och EU ska det finnas 1,6 miljoner kronor per år i offentliga medel för detta arbete.

Utskottet menar att kommunen, som medlem i föreningen Nordmalingshälsan, ska bli delägare i det företag, Aesculapen, som bedriver kommunens företagshälsovård. Detta kommer att kosta 26 400 kronor men innebär att man får ett bättre pris när man köper företagshälsovården.

Höga utsläpp

De avtal som kommunen har med den entreprenör som byggt om reningsverket ska man låta kommunförbundets jurister titta närmare på. Anledningen är att det har varit problem med för höga utsläpp från reningsverket.

Arbetsutskottet ställde sig även bakom en ansökan om driftsstöd på 150 000 kronor från Konsum i Rundvik och Lögdebo. Stödet betalas av länsstyrelsen.

MONICA ENGSTRÖM

Styrelsen får revisorskritik

NORDMALING (VK)

Kommunstyrelsen i Nordmaling får kritik efter att kommunrevisionen granskat styrelsens förmåga att leda och följa upp sitt arbete.

Man anser att kontrollen är tillräcklig när det gäller ledning och styrning, men otillräcklig

när man ska se hur besluten tillämpas och genomförs. Kommunstyrelsens redovisning av resultat och måluppfyllelse är också otillräcklig.

Försvaret sig

Kommunstyrelsens arbetsutskott försvarar sig dock med att revisionen bara har avsett deras kontroll av verksamheten och inte säger något om verk-

samhetens effektivitet, kvalitet eller resultat.

Bättre kontroll

Den ekonomiska situationen med begränsade och krympande resurser har medfört att den ekonomiska styrningen betonats och verksamhetsstyrningen kommit i andra hand, medger arbetsutskottet. Detta har medfört att både nämndernas

genomförande av planer och de resultat som uppnås redovisats allt för knapphändigt.

Nästa år räknar kommunledningen med att man ska vidta åtgärder för att förbättra kontrollen av verksamheten. Bland annat ska man ha tätare överläggningar med nämnderna.

MONICA ENGSTRÖM

Glimtar från Tanzania

NORDMALING: November månads familjekväll vid Levar EFS inleddes av Margareta Forsberg, som hälsade välkommen. Missionären Rune Persson gav glimtar från sitt verksamhetsfält i Tanzania. Han framförde även hälsningar från familjen Mbwani.

Den duktiga barnkören svarade, under ledning av Kristin Björk och Helene Johansson, för programmet. Kören ackompanjerades av Stig Johansson och flera solister framträdde.

Under kvällen insamlades 3 400 kronor till missionsarbetet i Tanzania.

Näktergalen satt i konkurs

NORDMALING: En bostadsrättsförening, Näktergalen, i Nordmaling har försatts i konkurs.

Många av föreningens lägenheter står tomma och nu har kreditbolaget Venantius givit upp hoppet efter att rekonstruktionsförhandlingarna misslyckats.

Venantius är ett "problemkreditbolag" och deras portfölj består i stor utsträckning av högriskobjekt.

Bostadsrättsinnehavarna riskerar nu att förlora hela sin insats.

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

Scouterna i Nordmaling har skaffat sig fyra fadderbarn i Brasilien som de samlar in pengar till. På söndag ska de sälja vänskapskvistar på julsmytningen.

Vänskaps- 29.11.1996 kvistar för barnen i Brasilien

NORDMALING (VK)

Barnens situation i Brasilien är någonting som scouterna i Nordmaling har fått lära sig mer om den sista tiden. De har nämligen skaffat sig fyra fadderbarn som de nu samlar in pengar till. I onsdags började scouterna tillverka vänskapskvistar som de ska sälja på julsmytningen.

– Vi planerade det här tillsammans med barnen redan i våras, berättar ledaren Petra Westermarck. Vi ville göra någonting mer konkret och syssla med ett internationellt arbete där Nordmalingsbarnen känner sig berörda.

Unik inblick

Scouterna har länge arbetat internationellt. De senaste åren har man försökt hjälpa öststaterna att starta scoutkårer. Men genom fadderbarnen har miniorerna och juniorerna i Nordmaling fått en unik inblick i ett annat land.

– Vi har lärt oss mer om Brasilien, lagat mat och lekt lekar som kommer från det landet.

Barnen har också lånat böcker

grafin och djurlivet i det sydamerikanska landet. Nyligen hade de även besök av en missionär som träffat ett av fadderbarnen och kunde visa bilder på hur hon levde.

De fyra fadderbarnen Wilma, Karen, Jonas och Joao är mellan två och 16 år. De bor på ett barnhem i Montes Claros och skulle kanske leva ett liv som gatubarn om det inte vore för de pengar som Nordmalingsscouterna skickar. Sedan i våras har scouterna samlat in 150 kronor per fadderbarn och månad.

Vänskapskvistar

I onsdags var det dags för ett nytt grepp. Miniorerna tillverkade vänskapskvistar av enris som juniorerna samlat in. Det verkade vara en rolig sysselsättning och koncentrationen var stor när scouterna knöt röda och blå band på de gröna kvistarna.

På söndag ska barnen sälja sina alster i samband med julsmytningen och de hoppas få in en rejäl summa pengar som sedan kommer fadderbarnen till godo.

I framtiden hoppas scouterna även på att få möjligheten att resa ner till Brasilien och besöka fadderbarnen.

MONICA ENGSTRÖM

Smaragdbräöllop 29.11.1996

I dag, 29 november, är det 55 år sedan makarna Elsa och Elon Lindhall, Olofsfors, Nordmaling, gifte sig och paret firar följaktligen smaragdbräöllop. Pastor Alvar Lembke förrättade vigseln i Pingstkyrkan, Umeå.

29.11.1996

Sven Pihl

Älskad - Saknad.

* 8/5 1910 † 24/11 1996

Nordmaling

BRITA

Margareta

Åsa, Daniel

Karin och Joseph

Björn, Erik, Niklas

Jordfästningen äger rum torsdag 12 december kl 11.00 i Catharina kapellet i Nordmaling. Därefter inbjudes till minnesstund på Levar Hotell. O s a senast 10 dec till Erixons Blomsterhandel tel 0930-102 28. Tänk på Hjärt- och Lungfonden pg 90 91 02-7.

Snickare med idé och lust

29/11/96

Att Sigvard Lindgren har gått i Carl Malmstens skola är uppenbart när man ser hans trähantverk.

Men han har också hämtat sin inspiration från den västerbottniska allmogen – bland annat en bricka från Baggård och en västerbottnisk råkspegel.

Trots sin höga ålder är Sigvard Lindgren i Djupsjö-Högland fortfarande fullt verksam.

Han experimenterar med olika träslag och försöker hitta på nya, annorlunda bruksföremål.

DEL 2 SIDAN 25

En fyrkopplad adventsljusstake är en av Sigvard Lindgrens senaste idéer. Den liksom många andra av hans alster har inspirerats av Carl Malmstens design.

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

Sara Forslund är en av de scouter i Nordmaling som tillverkar vänskapskvistar av enris på onsdagskvällen.

Snickaren Sigvard full av nya idéer 29.11.1996

DJUPSJÖ-HÖGLAND (VK)

Trots hans höga ålder, 77 år, är Sigvard Lindgren aktiv som trähantverkare. Han har hållit på att snickra i hela sitt liv och verkar vara full av nya idéer och lösningar. Hans alster bär en prägel av både allmoges och funktionalism. Där finns drag av Sigvards lärare Carl Malmsten.

Sigvard Lindgrens hus ligger precis på bygränsen mellan Djupsjö och Högländ några mil utanför Nordmaling. Han är omgiven av ett vackert vinterlandskap. Kanske är det den praktfulla omgivningen som inspirerat honom som hantverkare.

Men främst är det den välkända designern Carl Malmsten som präglar Sigvard Lindgrens produktion. Sigvard har nämligen utbildats av Malmsten själv.

– Jag har snickrat och snidat i hela mitt liv, berättar Sigvard.

Innehållsrikt liv

Sigvard bor kvar på sin gamla hemgård. Han har haft ett rörligt liv – arbetat som brobyggare och rest mycket.

Konsthantverk var någonting som Sigvard och hans nu bortgångna fru Maud hade gemensamt. Hon ägnade sig åt textil och keramik och han åt träarbeten.

– Maud sökte till en kurs vid Carl Malmstens skola på Öland och kom in. Hon frågade Carl Malmsten om inte jag också kunde få komma dit och det gick bra.

Sigvard och Maud gick ut-

bildningen ett år och där lärde de sig mycket. Sigvard visar upp en brevkniv med små kulor som han tält in direkt i skaftet. Han hade gjort en liknande kniv som han gav Carl Malmsten på hans födelsedag. Kniven fick Sigvard mycket beröm för.

I sin snickarverkstad har Sigvard många bevis för sin kreativitet. Han håller på att renovera ett par brandskadade, antika stolar och inför julen tillverkar han fyrkopplade adventsljusstakar. Hans "storsäljare" är dock den annorlunda räkspeglen.

Bruksföremål

Speglarna är kanske det främsta beviset på att Sigvard hämtar sin inspiration från både det funktionella och de gamla västerbottenska traditionerna. Räkspeglarna är bara ett par centimeter breda och omkring en halv meter höga. Den användes under 1800-talet i de västerbottenska och i bland frikyrkliga hemmen där det ansågs vara syndigt att spegla sig för mycket. I speglarna kan man nämligen bara se om mittbenan och slipen sitter där den ska. Prydlig ville man ju vara även om man var religiös. En annan förklaring till den annorlunda speglarna, som nu Sigvard har kopierat, är att folk inte hade råd att köpa en större bit spegelglas.

I Baggård hittade Sigvard en stadig gammal bricka som han också har kopierat och börjat tillverka. Det är uppenbart att Sigvard hämtar sina idéer från gamla bruksföremål. Men de ska också vara praktiska att använda. Sigvards hockeyklubbsliknande smörkniv till exempel. Med den kommer man åt

mycket bättre än med andra knivar i smörpaketet.

Sigvards alster präglas av enkla linjer. Han visar på en matsalsmöbel som han själv har tillverkat. Raka ryggar och stilfullt – precis som Carl Malmstens design.

– Jag och Maud drev ett företag tillsammans, Maudvars konsthantverk. 1970 började vi också hålla kurser i trä, textil och keramik.

Mauds textila konsthantverk gjorde att Sigvard började tillverka vävstolar.

– Vi har levt på hantverket sedan slutet av 1960-talet och vävstolarna gav lite mer pengar. Hittills har jag tillverkat över 40 stycken.

Men det första som Sigvard skaffade sig när han och Maud startade eget företag var en listklippsmaskin för att kunna tillverka tavelramar. Det är någonting som han fortfarande håller på med.

Fortfarande kreativ

Trots att han har kommit upp i en hög ålder och lider av gråstarr är Sigvard fortfarande fullt verksam. Han försöker också experimentera med nya saker. Material till en fiol ligger på en stol och flera tråg i olika träslag finns i hans verkstad.

Men Sigvard Lindgren hinner med mycket annat också. Ett oinramat diplom som han nyligen fått visar på att han är en skicklig biodlare.

Även om det blivit ensamt för honom sedan hustrun gick bort verkar Sigvard trivas rätt bra med livet. Han trivs också med den uppskattning han får för sitt konsthantverk.

MONICA ENGSTRÖM

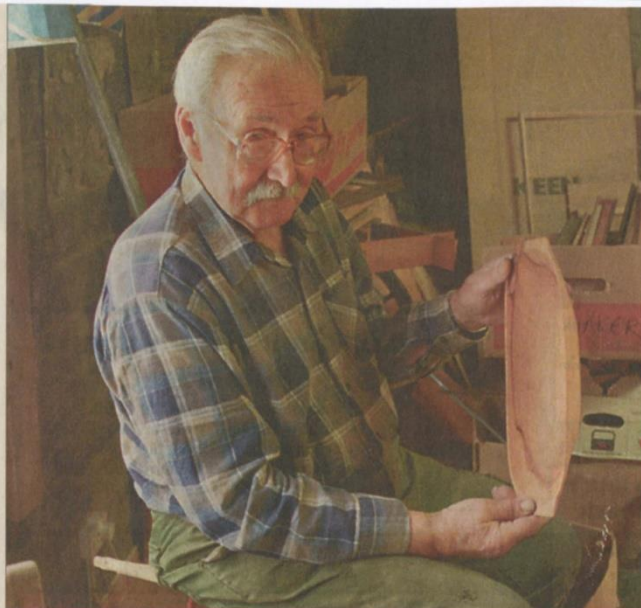

FOTO: MONICA ENGSTRÖM

Sigvard Lindgren har hållit på att snickra och snida i hela sitt liv. Efter sin utbildning hos Carl Malmsten har han blivit erkänd och fått stor uppskattning.

5,5 miljoner i underskott

NORDMALING (VK)

Barn- och utbildningsnämnden i Nordmaling konstaterar att deras verksamhet kommer att gå med 5,5 miljoner i underskott i år. Främst beror det på att antalet tjänster inom barnomsorgen ökat eftersom kommunerna måste garantera plats till de som behöver.

Också löneökningarna har på-

verkat underskottet. Nämnden hade beräknat att lönerna skulle öka med tre procent men detta överskreds.

Hög arbetsbelastning

Nämnden har under det närmaste åren ett sparbetning på mellan tre och fem miljoner kronor per år.

Ett annat problem är att arbetsbelastningen på dagbarnvårdarna ibland är mycket stor. De har ett avtal där de har skrivit bort arbetstidsbegränsningen. Men enligt barn- och utbild-

ningschefen Nils Sjödin håller Nordmalings kommun just nu på att förhandla om en liknande lösning som den i Robertsfors. För snart två år sedan gjordes där en överenskommelse om att de kommunala dagmammorna skulle avstå från att ta ut sin övertidsersättning.

Utökat i Håknäs?

Barn- och utbildningsnämnden ska undersöka intresset bland föräldrarna för att utöka Håknäs skola. I dag finns där en lågstadiutbildning men det har

kommit förfrågningar om man inte kan driva mellanstadiet där också.

Vid onsdagens möte behandlades även Koman-projektet och nämnden beslöt att fortsätta utveckla arbetet. Däremot ska man inte anvisa några mer pengar till verksamheten.

Norrforsbygdens AB har i en skrivelse väddat om att skolan i byn ska få vara kvar. Nämnden fattade dock inte något beslut med anledning av brevet.

MONICA ENGSTRÖM

Det klarnar om konstdonationen

NORDMALING (VK)

Nu finns det en idé om var konstdonationen efter Klas Engman ska placeras. Nordmalings konstförening har tagit initiativet till en diskussion om att renovera en del av kyrkomuseet. Blir detta verklighet handlar det om ett samarbete mellan föreningen, kyrkan och kommunen.

Konstföreningens ordförande, Maj Lundgren, tycker att det är roligt att kommunstyrelsens arbetsutskott, som en arbetsmarknadspolitisk åtgärd, vill stödja renoveringen.

Arbetslösa anställs

Det innebär att man skjuter till medel så att arbetslösa kan anställas för att genomföra ombyggnationerna.

– Men allt är ännu inte klart, påpekar Maj Lundgren. Arbets-

utskottet var lite tidigt ute. Kyrkomuseet ägs nämligen av Nordmalings församling och ärendet har ännu inte behandlats av kyrkofullmäktige.

– Vi är dock glada över det det engagemang som både kommunen och kyrkans företrädare visar.

17 konstverk

Donationen fick konstföreningen för ett par år sedan. Det var Therese Engman, Klas Eng-

mans syster, som donerade samlingen som omfattar 17 verk.

Etablerad konstnär

Klas Engman (1905–1977) kom från Ängersjö och blev en mycket etablerad konstnär. Han finns bland annat representerad på Tessin-musset i Paris och Nationalmuseet i Stockholm.

MONICA ENGSTRÖM

S i Nordmaling talar ut om läget på Tallbacken

28/11/1996
NORDMALING (VK)

Socialdemokraterna i Nordmaling går nu ut i ett öppet brev för att försöka klargöra sina åsikter om situationen vid Tallbacken. Bland annat har man jämfört personaltätheten med andra kommuner och pekar på att den inte är speciellt låg.

Fullmäktigegruppen genom kommunalrådet Ulla-Maj Andersson tar avstånd från uppgifterna om att de skulle ha känt till de så kallade missförhållandena vid Tallbacken. De stödjer sig också på den medicinskt ansvarige vid enheten som dementerat att vårdtagarna vanvårdats och missköts.

- Vi har också låtit ta fram statistik som visar på att i år har Tallbacken en personaltäthet på 1,14 personer per vårdtagare, säger Ulla-Maj Andersson. Med

de förslag som finns på personalreduceringar för 1997 hamnar Tallbacken på 1,04 personal per vårdtagare.

Dessa uppgifter baseras på antagandet att antalet vårdtagare blir detsamma som tidigare år.

Jämfört med andra kommuner menar socialdemokraterna att Nordmaling inte ligger så illa till. Den statistik som de har tagit fram visar att exempelvis Robertsfors i år har haft en personaltäthet på 1,03, i Vindeln har motsvarande siffra varit 0,96 och i Husum 1,03.

"Inte för få anställda"

- Om våra gamla på Tallbacken inte får mat eller vård kan det inte bero på för få anställda, säger Andersson. Den slutsatsen drar vi utifrån jämförelser med andra kommuner.

Men vad beror då problemen på? Ulla-Maj Andersson vill inte ge något entydigt svar eller

förslag på den frågan. Utan menar att det är en sak som måste utvärderas.

- Kanske är det så att organisationen inte är tillräckligt flexibel. Vi måste fråga oss om det finns andra sätt att jobba på och om det finns saker som kan ändras. Kanske är det så att vi gör något som man inte sysslar med i andra kommuner.

Andersson menar att det är beklagligt att kommunen måste göra nedskärningar och spara personalkostnader. Hon anser att man måste ta ansvar för ekonomin och målar upp en skräckbild...

- Alternativet är att kommunen får stora budgetunderskott 1997 och 1998. Detta innebär att Nordmalings kommun kan sättas under tvångsförvaltning av staten och då har det lokala självstyret minskat. Vi kommer inte själva att bestämma över kommunens verksamhet.

MONICA ENGSTRÖM

Masonite AB bedriver, som en särskild resultatenhet inom bolaget, tillverkning och försäljning av stomprodukter såsom balkar och reglar. Kunderna finns i Sverige och utomlands och är byggtreprenörer, småhusindustrin samt byggmaterialhandeln. Verksamheten omsätter ca 25 Mkr och har 25 anställda. Lönsamheten är god och marknaden växande. Från årsskiftet kommer denna verksamhet att bedrivas i form av ett fristående bolag - Masonite Beams AB.

MASONITE BEAMS AB SÖKER VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

30/11/1996
Arbetsuppgifter:

Att direkt underställd styrelsen leda och utveckla verksamheten, med tyngdpunkt på tillväxt under lönsamhetskrav, i ett intressant marknadsskede. Placeringsort är Rundvik, Nordmalings kommun, beläget mellan Örnsköldsvik och Umeå.

Kontaktpersoner:

Henning Ericsson, styrelseordförande, tel 0910-175 90 och Kurt Faxander, VD Masonite AB, tel 0930-305 30. Ansökningshandlingar snarast, dock senast 1996-12-09 till:
Masonite AB, Box 27, 914 29 Rundvik.

Våra krav är:

Teknisk eller ekonomisk utbildning, helst på högskolenivå. Dokumenterad och framgångsrik erfarenhet inom områdena administration samt marknadsföring av byggnadstekniska produkter. Utmärkta kunskaper i engelska och gärna tyska. Affärsmässighet, utåtrikad och lätthet att uttrycka sig i tal och skrift.